

ΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Οἱ ἀστέρες, τὰ φωτεινὰ αὐτὰ σημεῖα, ἅτινα λάμπουσι διὰ μέσον τῆς γῆνης ἀτμόσφαιρας, κέντρα ἴσως καὶ ταῦτα πλανητικῶν οὐσιμημάτων ὁμοίων ἢ καὶ πολυαριθμοτέρων τοῦ ἡμετέρου, βεβαίως δὲ καὶ μεγαλείτερα τοῦ ἡμετέρου Ἥλιου, προσελκύνουσι πάντοτε τὰ βλέμματα τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις καταλαμβάνομένη ὑπὸ τινος γλυκείας ἐκοιτάσεως ἐν ὧρα ἡρέμον γοητευτικῆς νυκτός, ζητεῖ τὰ λησμονήθη ἐν τῷ θαυμασμῷ τῶν οὐρανίων μυστηρίων τὰς θλίψεις καὶ πικρίας τοῦ παρόντος βίου.

Μέχρι τῶν μέσων τοῦ λήξαντος αἰῶνος οἱ ἀστέρες ἐμελετήθησαν μόνον σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν ἀπ' ἡμῶν. Μετὰ τὰς ἀμνημονεύτους ἔμως ἀναζητήσεις τῶν δύο γερμανῶν Κίρχωφ καὶ Βούνσεν τῷ 1861 ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος καὶ τῶν φασμάτων τῶν φλογῶν διαφόρων γῆινων οὐσιῶν, ἐφηρμόσθη τὸ φασματοσκόπιον ἐν τῇ μελέτῃ τῶν οὐρανίων οὐσιμῶν.

Οἱ δύο οὗτοι σοφοὶ ἐπιστήμονες ἀπέδειξαν, ὅτι φῶς τι καθ' ἑαυτὸ λευκόν, καὶ ὑπερ ἀπ' ἐαυτοῦ δίδει φάσμα, ἄνευ μελανῶν γραμμῶν, παράγει τοῦναντίον τοιαύτας, ἐὰν αἱ ἐκ τούτου προερχόμεναι ἀκτίνες, πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὸ φασματοσκόπιον, διέλθωσι διὰ μέσον ἀτμόσφαιρας ἀερώδους ἢ ἀτμώδους, καθόσον ἕκαστος ἀτμὸς παράγει τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ γραμμὰς ἐν τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ διαμερίσματι τοῦ φάσματος.

Τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν ἀστέρων φωτός καὶ ἀναλυομένου ἐν τῷ φασματοσκοπεῖῳ δυνάμεθα ἤδη νὰ καθορίσωμεν τὰ συστατικὰ ἐξ ὧν συνίσταται τὸ σῶμα ἀπὸθεν ταῦτα πηγάζουν καὶ ἐπὶ πλέον ἐὰν τὸ φῶς τοῦτο προέρχεται ἐκ στερεοῦ πυρώδους ὑγροῦ ἢ ἀερώδους σώματος. Ὁ νέος κλάδος τῆς ἀστρονομίας ἢ ἀστροφασματοσκοπία ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς πορίσματα ἐκτά

κτως σημαντικὰ σχετικῶς τῇ φύσει καὶ τῇ συστάσει τῶν ἀστέρων. Ἦδη δὲ γινώσκομεν μεγάλην ποσότητα στοιχείων καιομένων ἐν τῷ Ἥλιῳ καὶ τοῖς ἀστράσι, γινώσκομεν ἐκ τίνος οὐσίας συνίστανται πολλοὶ κομήται καὶ τινες διάττοντες ἀστέρες. Συνίστανται τοῦτέστιν ἐκ στοιχείων ὑπαρχόντων ἐπὶ τῆς Γῆς μας, ἢ δὲ φασματικῆ ἀνάληψις σχεδὸν ἀπέδειξε τὴν ὕλικήν μονάδα τοῦ Σύμπαντος.

Ὁ ἀστρονόμος Σέκκης ἐμελέτησε διὰ τοῦ φασματοσκοπεῖου 4,000 ἀστέρες καὶ συνεπέρανε, ὅτι μολοῦσι πολυαριθμοί, ἐν τούτοις δύναται νὰ διαιερωθῶσι σχετικῶς πρὸς τὰ φάσματα αὐτῶν εἰς τέσσαρας καλῶς διακεκριμένας καὶ ὠρισμένας κλάσεις, ὡς ὠνόμασε τύπους, οὓς καὶ περιγράφει σαφῶς.

Διὰ τοῦ φασματοσκοπεῖου παρατηροῦνται ἀπὸ τοῦ 1868 καὶ ἐντεῦθεν ἐν πλήρει ἡλιακῷ φωτὶ αἱ εἰκόνες τῶν προερχόντων, αἵτινες πρότερον δὲν διεκρίνοντο καὶ δὲν ἐμελεῖοντο ἢ κατὰ τὰς σπανίας καὶ ἐλαχίστας εὐκαιρίας τῶν ὀλικῶν ἐκλείψεων τοῦ Ἥλιου.

Ἐκ τῶν μᾶλλον περιέργων προβλημάτων, ἅτινα ἀπασχολοῦσι τοὺς ἀστρονόμους καὶ ἐπιστήμονας ἀπὸ, ἐτῶν εἶναι καὶ ἡ μετατόπισις τοῦ ἄξονος τῆς περιστροφῆς τῆς Γῆς, ὅστις κατέστη ζήτημα σημαντικόν, τὸ πρῶτον ἀνακαινοθῆν ἀπὸ τοῦ 1883 ἐν τῷ γεωδαιτικῷ συνεδρίῳ τῆς Νεαπόλεως, καὶ ἥτις μετατόπισις παρατηρήθη ἔχουσα σημασίαν πραγματικὴν ἐν τῷ γῆινῳ γεωγραφικῷ πλάτει.

Ἐγένοντο παρατηρήσεις πολλὰ ἐσχάτως εἰς διάφορα μέρη καὶ ἀστεροσκοπεῖα τῆς ἐφηλίου, ἐξ ὧν ἐσημειώθη:

1ον Ὅτι τὸ πλάτος ποικίλλει εἰς δεδομένην περίοδον, ἥτις μετὰ πολλὰς ἐπισταμένας μελέτας καὶ παρατηρήσεις ὠρίσθη εἰς 430 ἡμέρας.

2ον "Οτι πρὸς τὸ μέγιστον ὄριον τοῦ πλάτους ἐν τινι μεσημβρινῷ ἀντιστοιχεῖ τὸ ἐλάχιστον ἐν τῷ ἀντι-μεσημβρινῷ.

3ον "Οτι ἡ κίνησις ἐκτελεῖται κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς.

Ἡ μετατόπισις τοῦ περιστροφικοῦ ἄξονος στενωῶς συνδέεται πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς συστάσεως τῆς Γῆς. ἐφ' ὅσον τις ἀποδέχεται τὴν ἐντελῆ αὐτῆς σκληρότητα (ἀκαμψίαν) ἢ ὀλικήν πλαστικότητα ἢ καὶ μερικὴν πλαστικότητα. Ὁ δὲ ἀστρονόμος Gylden ἀποφαίνεται δι' ἰδιαίτερας ὄλως συστάσεως ἐκ μεγάλων σπηλαίων πλήρων ἕλης ἐδκινῆ-ου ἐν τινὶ βάθει τοῦ γήινου ὄγκου καὶ μετακινουμένης ὑπὸ δυνάμεώς τινος περιοδικῶς ἐνεργούσης, ἥτις ἐπιφέρει φαινόμενα ἀνάλογα πρὸς τὰ παρουσιαζόμενα ὑπὸ τῶν θέρμων τῆς Ἰσλανδίας.

"Ἄλλοι ἀστρονόμοι τοῦναντίον ἀποδίδουσι τὰς μεταβολὰς ταύτας τοῦ πλάτους εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν Ὁκεανῶν καὶ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ ἄλλοι τέλος εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῶν μετεωρολογικῶν καὶ γεωλογικῶν φαινομένων συλλήβδην. "Ὅστε οὐδὲν θετικὸν δύναται τις εἶναι ἀποφανθῆναι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ δέον νὰ εἴμεθα ἱκανοποιημένοι, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο καθωρίσθη διὰ τῆς μελέτης καὶ ὅτι ἐλύθη ἐπαρκῶς πρόβλημα τοσαύτης σημαντικότητος.

"Ἀφ' ἑτέρου μέγα μέρος ἐν τῇ προσόδῳ τῆς ἀστρονομίας ἐγένετο διὰ τῆς ἀναπτύξεως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος τῆς ὑαλοργικῆς καὶ μηχανικῆς εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν απαιτουμένων ἐργαλείων τῆς ὀπτικῆς καὶ μηχανικῆς διὰ τὴν παρατήρησιν καὶ καταμέτρησιν τῶν ἀστέρων. Δύναται τις δὲ ἀπεριφράστως νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι κατὰ τὴν λήξιν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἡ δύναμις τῶν διαπλαστικῶν φακῶν σχεδὸν ἐτετραπλασιάσθη. Ἀναλογίζόμενοι δὲ ὅτι ἡ μεγαλύτερα μεγέθυσις, ἢν ἀπελήμβανε διὰ τῶν καλειτέρων τοῦ τηλεσκοπίου ὁ Γαλιλαῖος ἦτο 32κις καὶ ὅτι ἡ σήμερον ἀπολαμβανόμενη εἶναι 6000κις, βλέπομεν μετ' ἐκπλήξεως ὅποιαν ἀλματικήν προσδόν ἐπιτέλεσεν ἡ ὑαλοργικὴ τέχνη εἰς τὴν κατασκευὴν τηλεσκοπίων ἀπὸ 300 ἐτῶν καὶ ἐντεῦθεν. Πρὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἡ διάμετρος τῶν καλειτέρων τηλεσκοπίων ἦτο 32 ἐκ. ἤδη δὲ ἔχομεν τοιαῦτα 91, 102 καὶ 125 ἐκ. ἐπιζῶντες πολὺν ταχέως νὰ ἴδωμεν καὶ μεγαλύτερας διαμέτρους. Τὸ τῶν 102 ἐκ. κατασκεύασεν ὁ Κλῆρκ καὶ ἐσοίχησεν 1,100,000 φρ. τὸ δὲ τῆς Οὐασινγκτῶνος 152 ἐκ. θὰ σοιχίσῃ 1 295,000 φρ.

"Ἦδη προβάλλεται ἡ ἐρώτησις, ἐὰν ἡ ὀπτικὴ τελειοποιημένη βαθμυδὸν θὰ δυνηθῆ νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν τηλεσκοπία οἰκονομικῶς μεγέθους. Οἱ ὀπτικοὶ ἀπαντῶσιν ὅτι δύναται νὰ φθάσῃ μετὰ χροῦ 215 ἐκ. διαμέτρου, ἀλλ' εἰς ἀμερικανὸς ἀστρονόμος διατείνεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπι-

ζομεν περισσότερον, διότι δὲν θὰ ἦναι δυνατόν νὰ εἰσχωρήσωμεν περισσότερον ἀνὰ τὸ ἀχανές τοῦ Σύμπαντος, καὶ ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα θὰ ἀντιτάξῃ ἡμῖν πέπλον τοσοῦτον ἀδι-ἀπέραστον, ὅσον ἰσχυρότερον ἔσεται τὸ μέλλον ἰσχυρότερον τηλεσκόπιον. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ὅσον μεγαλύτερα εἶνε ἡ ὀπτικὴ δύναμις τοῦ τηλεσκοπίου, τοσοῦτον μικρότερος καθίσταται ὁ χρόνος. ὅν ὁ ἀστρονόμος δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὰς παρατηρήσεις του. καθόσον ὁ μέγας ἐχθρὸς τῶν ἐργαλείων τούτων εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα μετὰ τῶν μετακινήσεών αὐτῆς.

Ἐν παραδείγματι ἐνῶ εἰς φακὸς τῶν 12 ἐκ. διαμέτρου δίδει καλὰς εἰκόνας, ἕτερος τοῦναντίον τῶν 30 ἐκ. δίδει τοιαύτας μετρίας καὶ ἄλλος τῶν 91 ἐκ. δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτε. Ὑπάρχονσι δὲ τοιαῦται λεπτομέρειαι τῶν πλανητῶν, αἵτινες διὰ τηλεσκοπίου τῶν 30 ἐκ. φαίνονται καθαρώς, ἐνῶ τοῦναντίον διὰ τηλεσκοπίου τῶν 91 ἐκ. εἰσὶν ἐντελῶς ἀσαφεῖς.

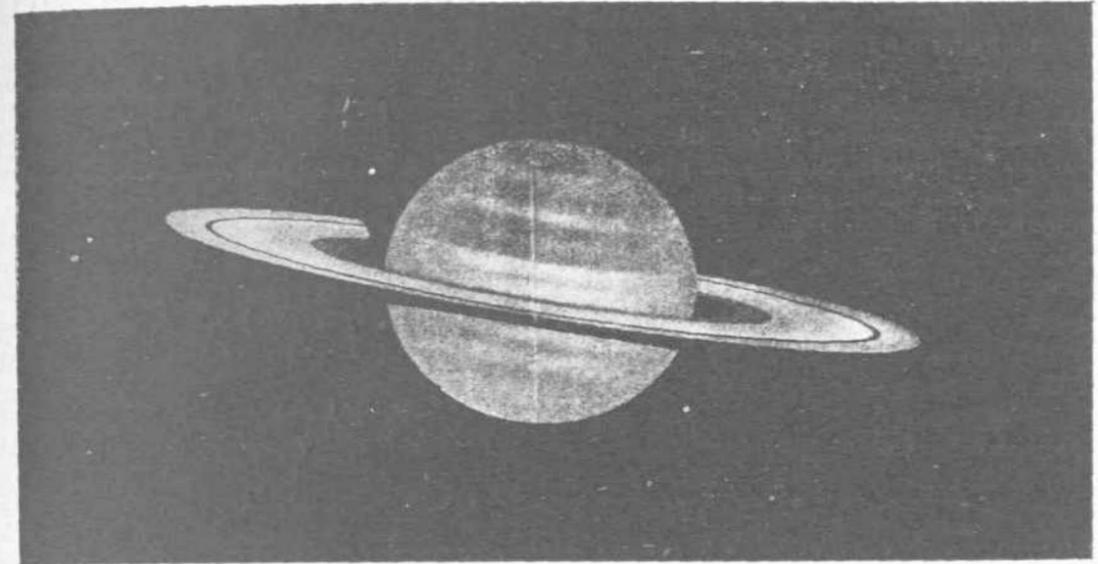
Εἶναι βεβαιωμένον, ὅτι ἐν ἐνδοικῇ ρυτὴ βλέπει τις περισσότερον διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τῶν 91 ἐκ. ἢ διὰ τοῦ τῶν 30, ἀλλ' αἱ τοιαῦται ρυτὴς εἰσὶν ἀρκετὰ σπάνιαι καὶ ἐὰν ὑποθέσωμεν, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ κατασκευάζονται φακοὶ διαμέτρου ὁλονῶν μεγαλύτεροι, θὰ κατορθώσωμεν μὲν νὰ ἀποκτήσωμεν τηλεσκοπία, τὰ ὅσα ὅμως δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν ποτέ, διότι κατὰ τὸ διάστημα ἐνὸς ἔτους δὲν θὰ ὑπάρξῃ οὔτε μιᾶς ὥρας καιρὸς, καθ' ὃν ἡ εἰκὼν τοῦ ἀντικειμένου θὰ δυνηθῆ νὰ παρουσιασθῆ ἐν ἡρεμίᾳ, ἀλλὰ θὰ βασανίζεται διαρκῶς ἐκ τῆς πραγματικῆς δυνάμεως τοῦ ἐργαλείου αὐτοῦ.

Ἴδὸν βεβαίως λυπηρὸν συμπέρασμα.

Ἐν τούτοις ὑφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ ἀστρονόμοι διὰ τῶν ἰσχυρῶν τηλεσκοπίων τούτων ὁλονῶν ἀνακαλύπτουσι τὰ θαυμάσια τοῦ οὐρανοῦ. Οὕτως ὁ Galle ἐν Βερολίῳ τῷ 1846 εἶδε κατὰ πρῶτον τὸν Ποσειδῶνα καὶ ὁ Lassell ἐν ἔτιος κατόπιν ἀνεκάλυψε δύο δορυφόρους του, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστε παρ' οὐδενὸς ἐθεάθη ὡς ἐπίσης τῷ 1851 ἀνεκάλυψε δύο ἐκ τῶν τεσσάρων δορυφόρων τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ διὰ τῶν ἐργαλείων τούτων ὁ ἀμερικανὸς Rond ἀνεκάλυψε τῷ 1848 τὸν μικρότερον δορυφόρον τοῦ Κρόνου ὁ δὲ Χάλλ ἐν τῷ ἀστεροσκοπεῖῳ τῆς Οὐασινγκτῶνος τῷ 1877 ἀνεκάλυψε τοὺς δύο δορυφόρους τοῦ Ἄρεως καὶ τέλος ὁ Βαρνάρ ἐν τῷ ἀστεροσκοπεῖῳ τοῦ Λικ ἐν Καλλιφορνίᾳ εἶδε τῷ 1892 τὸν πέμπτον δορυφόρον τοῦ Διὸς, ἀφοῦ πρὸ τριῶν αἰῶνων περίπου εἶχον ἀνακαλυφθῆ ὑπὸ τοῦ Γαλιλαίου οἱ ἕτεροι τέσσαρες. Καὶ διὰ τῶν τηλεσκοπίων τούτων οἱ ἀστρονόμοι ἀνεκάλυψαν πληθὺν κομητῶν καὶ νέων ἀστέρων ὡς καὶ ἐν σὺγγί ἀπομεμακρυσμένῳ χρόνῳ ἠνέωσαν νέους ὀρίζοντας ἐν τῇ ἀνιχνεύσει τοῦ Σύμπαντος.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Φ. Π.

Ὁ πλανήτης Κρόνος καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν δορυφόρων του
(Τὴν ἑσπέραν τῆς 7 Ἰανουαρίου 1909)

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΟΝΟΥ

Ὁ Κρόνος, ὡς γνωστὸν, εἶναι ὁ βίος μέγας πλανήτης, κατὰ τάξιν ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ Ἡλίου φαίνεται δὲ ὡς συνήθης ἀστὴρ πρῶτου μεγέθους διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἡ μέση ἀπόστασις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου εἶναι 1418 χιλ. δηλαδὴ ἀπέχει 9 1)2 φορὰς πλεον ἢ ἡ Γῆ καὶ περιφέρεται εἰς 29 ἔτη, 54 ἡμέρας καὶ 16 ὥρας περὶ τὸν Ἡλιον. Ὁ ὄγκος τοῦ Κρόνου εἶναι 823πλάσιος τῆς Γῆς, ἡ δὲ ἐπιφάνεια 88 πλάσια. Ἡ μάζα αὐτοῦ εἶναι=1)3400 τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου καὶ 92 πλείων τῆς μάζης τῆς Γῆς, ὅθεν ἔπεται, ὅτι ἡ μέση πυκνότης τοῦ Κρόνου εἶναι τὸ 1)9 τῆς πυκνότητος τῆς Γῆς καὶ ἴση πρὸς 0,62 τῆς τοῦ ὕδατος. Βάρος 1 χιλιογρ. ἐπὶ τῆς Γῆς ζυγίζει ἐπὶ τοῦ Κρόνου μόνον 830 γρ. Ὁ Κρόνος σιρέφεται περὶ ἴδιον ἄξονα εἰς 10 ὥρ. 29 λ. 17 δ. ἐπομένως μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ὅθεν καὶ ἡ μεγάλη συμπίεσις αὐτοῦ. Ἡ ἀκτινοβολία φωτὸς καὶ θερμότητος τοῦ Ἡλίου εἶναι εἰς τὸν Κρόνον τὸ 1)90 τῆς ἐπὶ τῆς Γῆς, εἰκάζεται δ' ὅτι ἡ ἀπόφυξις δὲν ἔχει προχωρήσῃ ἐπὶ τοῦ Κρόνου ὅσον ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ εἶνε ἔτι ἐπαισθητὴ ἡ ἴδια θερμότης.

Ἐπὶ τοῦ Κρόνου παρατηροῦνται διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὅπως καὶ ἐπὶ τοῦ Διὸς ταινίαι, αἵτινες ὅμως ὑπόκεινται εἰς μεταβολὰς, ἐπερθευμίζουσας ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα ἢ δὲ φασματοσκοπία βεβαίῃ τὴν ὑπαρξιν ἀτμοσφαιρας ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐξιολογώτατον καὶ μοναδικὸν φαινόμενον παρουσιάζει ὁ Κρόνος διὰ τοῦ περιβάλλοντος

αὐτὸν δακτυλίου ἢ μᾶλλον σοστήματος δακτυλίων, ὧν τὸ κέντρον δὲν ταυτίζεται ἀκριβῶς μετὰ τοῦ κέντρον τοῦ Κρόνου. Οἱ δακτύλιοι οὗτοι εἶνε λεπτότατοι, εἰκάζεται δ' ὅτι τὸ πάχος αὐτῶν εἶνε 200—300 χμ. τὸ πολὺ. Ἡ ἑξωτερικὴ διάμετρος τοῦ ἀπωτέρου δακτυλίου εἶνε=278 χιλ., ἡ δ' ἐσωτερικὴ διάμετρος τοῦ ἐσωτέρου=182 χιλ. χμ., τὸ πλάτος τοῦ ἀπωτέρου 16 χιλ. τοῦ δὲ ἐσωτέρου 28 χιλ., τὸ δὲ μεταξὺ αὐτῶν χάσμα=3230 μ. Δι' ἰσχυρῶν τηλεσκοπίων παρατηρεῖται καὶ ἔτι ἐσώτερος σκοτεινὸς δακτύλιος, ὅστις ἔχει πλάτος 16 χιλ. χμ. καὶ ἀπέχει τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κρόνου 106 χιλ. χμ. Οἱ δακτύλιοι ὄπισθουσι σκιὰν ἐπὶ τοῦ πλανήτου καὶ ἔχουσι σχῆμα ἑλλειπτικόν. Τὸ ἐπίπεδον αὐτῶν ἔχει πρὸς τὴν ἐκλειπτικὴν κλίσην 28°, ἡ δὲ θέσις τῆς γραμμῆς, καθ' ἣν ἐκεῖνο τέμνει ταύτην εἶνε τοιαύτη, ὥστε διὰ τὸν Κρόνον εὐρίσκειται εἰς τὴν δωδεκατημορίαν τῆς Παρθένου καὶ εἰς τὴν τῶν Ἰχθύων φαίνεται ὁ δακτύλιος ὡς γραμμὴ, ἐνῶ διὰ τὸν εὐρίσκειται εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ταύρου φαίνεται ὑπὸ τὸ μέγιστον αὐτοῦ πλάτος, φαινόμενης τῆς νοτίας ἐπιφανείας τοῦ δακτυλίου, ἐπίσης καὶ διὰ τὸν εὐρίσκειται μετὰ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Σκορπίου καὶ τοῦ Τοξότου, ὅτε φαίνεται ἡ βορρεια αὐτοῦ ἐπιφάνεια. Οἱ δακτύλιοι οὗτοι ἀποτελοῦνται ἐκ μεγίστου πλήθους μικρῶν σωματιδίων.

Ὁ Κρόνος συνοδεύεται ὑπὸ 8 δορυφόρων, ὧν ὁ πλησιέστατος ἀπέχει τοῦ κέντρον τοῦ Κρόνου 186 χιλ. χμ. καὶ περιφέρεται περὶ αὐτὸν εἰς

II. ΠΑΠΟΥΑΙ ΚΑΙ ΜΑΟΡΙΤΑΙ

Ἡ Μελανησία, ἢτοι αἱ Μέλανες νῆσοι, εἶνε τὸ ὄνομα τὸ δοθέν εἰς τὸ Νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς Ὠκεανίας, τὸ κατοικούμενον ὑπ' ἀνθρώπων τῆς μελαίνης φυλῆς. οἵτινες καλοῦνται Παπού. Περιλαμβάνει τὴν Νέαν Γουινέα, ὡς καὶ πάσας τὰς νήσους αἰτινες ἐκτείνονται πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Νότον, ἰδίως τὸ Ἀρχιπέλαγος Βίσμαρκ, τὰς νήσους Σολομώντος, τὰς Νέας Ἑβρίδας, τὴν Νέαν Καληδονίαν καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὴν Νέαν Ζηλανδίαν ἢ τελευταία αὕτη κατοικεῖται ὑπὸ τῶν Μαοριτῶν, οἵτινες πιθανὸν εἶνε μιγάδες τῶν Πολυνησίων καὶ τῶν Παπού. Οἱ λαοὶ τῶν ὑποίων τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα θέλουσι μᾶς ἀπασχολήσῃ ἔχουσι πάντες κόμην κατὰ βοστρυχούς. Ἡ ὡς θάμνος κεφαλὴ εἶνε ἐκ τῶν πρωτίστων χαρακτηριστικῶν τῶν αὐτῶν ἀπένεμε τὸ ὄνομα Παπού, προκύπτει ἐκ τοῦ μαλαίου πα π ο υ ἄ ὄπερ σημαίνει βοστρυχώδης.

ΝΕΑ ΓΟΥΪΝΕΑ

Ἡ Νέα Γουινέα ἢ Παπούα σί α κείται βο-

Νέα Γουινέα.—Τρεῖς νεανίδες ὧν ὁ δίκωσμος ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀπλοῦν μεσορρίων ἐκ ταινιῶν πλεγμένων ἐκ φυτικῶν ἰνῶν, ἐνὸς ζεύγους ἐνωτίων καὶ ἐνὸς περιλαμίου.

ρειοανατολικῶς τῆς Αὐστραλίας. Ἐκτείνεται ἐπὶ 785,362 τετρ. χιλιομ. καὶ ἀριθμεῖ 700 000 κατοίκων. Εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος διανεμημένη μεταξὺ τριῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων· οἱ Ὀλλανδοὶ κατέχουσι τὴν Βορειοδυτικὴν· οἱ Ἀγγλοὶ τὴν Νοτιοανατολικὴν· οἱ Γερμανοὶ τὴν Βορειοανατολικὴν, εἰς ἣν ἔδωσαν τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως Γουλιέλμου.

Τὸ ἀνάστημα τῶν Νεο-Γουινέων ποικίλει ἀπὸ 1,70 μέχρι 1,80.

Ἰσχυρὸς σκελετός, ἰσχυρῶς σκελετώδης, ἔχει ἐν τούτοις τὰς κινήμας λεπτὰς· αἱ

χειρὲς καὶ οἱ πόδες εἶνε μεγάλοι· τὸ δέρμα εἶνε πολὺ βαθύ, ἂν ὄχι ἀπολύτως μαῦρον. Τὸ κρανίον εἶνε ἐπίμηκες, ἢ κατωτέρα σιαγῶν προέχουσα· ἢ ῥίς εὐρεία μετ' ἀνοικτῶν ῥωθῶνων καὶ βαθέως πεπιεσμένη πρὸς τὴν βάσιν. Πολλὰί τρίχες ἐπὶ τῶν βραχιόνων καὶ τοῦ στήθους, ὀλίγον γένειον εἰς τὸν πώγωνα.

Αἱ παρατηρούμεναι διαφυλαὶ μεταξὺ τῶν Παπού τῆς Νέας-Γουινέας δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσι διὰ τῆς ἀναμίξεως μεθ' ἑτέρων φυλῶν, ἄλλοτε μὲν μετὰ τῶν Μαλαίων, ἄλλοτε δὲ μετὰ τῶν Αὐστραλιανῶν καὶ ἄλλοτε μετὰ τῶν Πολυνησίων· πάντοτε ὅμως εἶνε ἀπωστικοὶ καὶ ἐπιδεικτικοὶ, τολμηταὶ καὶ ὀρμητικοί.

Ἐνδύμα βραχὺ ἐβάδιζον πρὸ μι-
οικίαι ἐπὶ πασσάλων κροῦ ἐτι ὄλωσ γυ-
μοί, πολλοὶ δὲ

πράττουσιν ἀκόμη τούτο, ἐκτὸς πανταλονίου τινός με κρωσσούς ἢ ἂν ἤθελον βραχεῖαν μεσόφουσαν ἐξ ὑφασμένων χόρτων διὰ τὰς γυναῖκας. Εἶνε λίαν ὑπερήφανοι διὰ τὴν κατὰ σφαίρας κόμην τῶν, τὴν ὁποῖαν ποικιλοτρόπως διευθετοῦσι κοσμοῦντες αὐτὴν δι' ἀνθέων ἰβίσκου καὶ πτερῶν παραδεισίων πτηνῶν. Διαπερῶσι δὲ τὸ διάφραγμα τῆς ῥινὸς διὰ μικροῦ κρίκου ἐκ ξύλου, ἐξ ὀστοῦ ἢ ὀστρακίου. Μὴ λησμονῶμεν τὸ κτένιον τῶν, μακρὸν τεμάχιον ἐσχισμένου βαμβοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξέχει πλέον τῶν δύο ποδῶν, οὔτε τὰ περιδέρατα ἐξ ὀστών ὀδόντων, λεπτῶν ὀστρέων, οὔτε τὰ ψέλλιὰ τῶν καὶ τὰ περιβραχιόνια τὰ κατασκευασμένα ἐκ κογχυλίων ἢ ἀπλῶς ἐκ χόρ-

των ἢ ἰνῶν· χρωματίζουσι τὸ δέρμα ἐρυθρόν, κίτρινον, λευκὸν ἢ μαῦρον.

Αἱ οἰκίαι κατασκευάζονται ἐπὶ πασσάλων τῶσφ ἐπὶ τῆς παραλίας διὰ νὰ ὑπερέχουσι τῶν τελμάτων ὅσφ καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἵνα ἐξασφαλίζωνται ἀπὸ τῶν ὄψεων καὶ ἄλλων ἐχθρῶν. Εἰς τὴν Γόρνεον βλέπομεν οἰκίας κοινὰς μήκους 200 μ. ὅπου μένουσι πολυάριθμοι οἰκογένειαι· καὶ ὡς ἐν Σουμάτρα, ὑπάρχουσι ἀληθεῖς λέσχαι δι' ἐορτὰς πρὸς τιμὴν ξένων καὶ ὅπου γίνονται συνθροίσσεις πανηγυρικαί.

Ἐν τοῖς ἀνατολικῶς τῆς **Λαὸς γεωργῶν νή- εἰδωλολατρῶν** σου ἢ

γεωργία εὐρίσκεται ἐν τιμῇ· οἱ ἀγροὶ εἰσὶ περιπεφραγμένοι καὶ προφυλαγμένοι οὔτω ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν κάπρων. Καλλιεργοῦσιν ἐκεῖ γλυκοπατάτας, βανάνας, καλαμοσάκχαρον κλπ. Δυτικῶς, εἰς τὴν Ὀλλανδικὴν περιφέρειαν ὀλίγη καλλιέργεια, ἐκεῖ ζῶσιν ἐξ ἰγθύων καὶ σαγούτου (ἀμιγλῶδους θρεπτικῆς οὐσίας. Σχεδὸν παντοῦ ἀγνοοῦνται τὰ μεθυστικά ποτά. Ἰδιαιτέρον δὲ γνώρισμα τοῦ Νέο-Γουινέου ἔτι ἀγαπᾷ πολὺ τὸν χοῖρον.

Ἡ θρησκεία τῶν εἶνε ἀπλῶς πίστις εἰς τὰ

Νέα Γουινέα (Παπούα). Αἱ κρεμασταὶ οἰκίαι νιόμπο ἐπὶ δένδρων, ἐν αἷς ἀπομονοῦνται αἱ ἀνύπανδροι γυναῖκες πρὸς ἀσφάλειαν.

πνεύματα καὶ μάλιστα τὰ κακά. Ἀποθησκοντοσ Νέο-Γουινέου τινος, οἱ γονεῖς του κάμνουσι μίαν εἰκόνα ἐκ ξύλου ἵνα δώσωσιν ἄσυλον εἰς τὸ πνεῦμα του, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα τοῦτο πλαγᾶται ἀσκόπως καὶ ἵνα μὴ καταστῇ αἰτία νόσου ἢ ἐπιδημίας. Τὰ ἀγάλματα ταῦτα λαξεύονται ἐνίοτε μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας. Παπούαι τινες σέβονται τοὺς προγόνους· ὅλοι πιστεύουσι προφανῶς εἰς μέλλονσαν ζώην.

Οἱ Παπούαι, ὄντες φιλοπόλεμοι, βλέ- **Γάμοι εὔκολοι** πουσι τὰς γυναῖκας

τῶν μετὰ τινος περιφρονησεως, γενικῶς ὅμως τὰς μεταχειρίζονται καλῶς. Ταῖς παρέχουσι θέσιν εἰς τὰς οικιακάς

ὑποθέσεις, ἂν μὴ καὶ εἰς τὰς δημοσίας.

Ὅταν ὁ νέος ἔλθῃ εἰς τὴν προσήκουσαν ἡλικίαν ζητεῖ γυναῖκα· δὲν ἔχει τις ὅμως σύντροφον ἂν δὲν τὴν πληρώσῃ. Ἡ δὲ πληρωμὴ συνίσταται εἰς χοίρους, τροφάς, κοσμήματα καὶ ἄλλα εἶδη. Ἡ νεάνις ἔχει ἐστνημένον τὸ πρόσωπον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου, πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τῶν λοιπῶν νεανίδων, αἰτινες στίζουσι μόνον τὸ σῶμα. Μεγάλῃ ἐορτῇ τρώγουσι βανάνας, παχεῖς χοίρους.

Τύπος ἰθαγενούς τῶν νήσων Σολομώντος ἀγρίου εἰσέτι ἀνθρώπου, διατηρούντων τὰ καννιβαλικά ἦθη τῶν.

Αἱ σύντροφοὶ τῶν εἶνε δι' αὐτοὺς ἀπλᾶ ὄργανα ὑπηρεσίας καὶ ἐργασίας.

Οί προσκεκλημένοι φέρουσι τὰ δῶρά των, ἄτινα συνήθως εἶνε συμμετοχὴ εἰς κοινὸν γεῦμα. Οὐδεὶς λειτουργὸς διὰ τὴν εὐλογίαν τῆς ἐνώσεως περατωθείσης τῆς ἐορτῆς, ἀρχεται ὁ συζυγικός βίος. Ὁ δεσμός τῶν συζύγων δὲν θεωρεῖται ποσῶς ἀδιάσπαστος καὶ βλέπομεν γυναῖκά τινα ἐνίοτε ἀφίουσαν τρεῖς ἢ τετράκις σύζυγον.

Τὰ ἔθιμα τῶν Νεο-Γουινέων ποικίλουσι κατὰ χώρας τῆς μεγαλονήσου. Ἐν τούτοις ἐν συνόλῳ οὐδε μία κληρὸν μὴ διοικήσεις, οὐδεῖς τύπος ἀνεγνωρισμένης διοικήσεως ἢ κοινῆ γνώμῃ εἶνε πανίσχυρος καὶ ὁ λαὸς ὑπακούει εἰς τὰς ἐκ παραδόσεως συνηθείας.

ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ ΒΙΣΜΑΡΚ

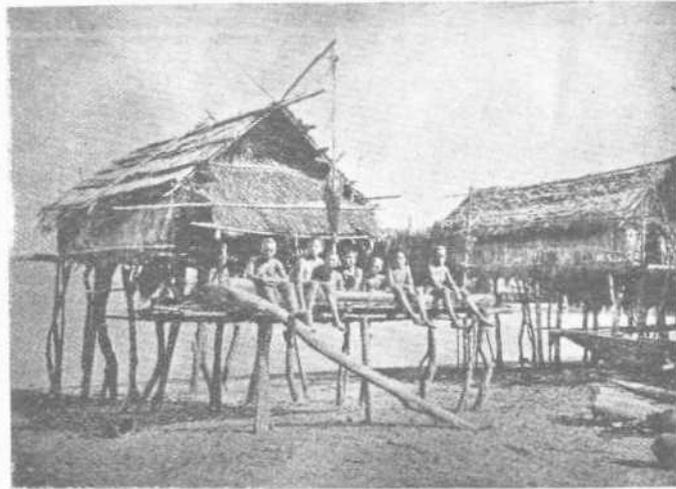
Τὸ ἀρχιπέλαγος Βίσμαρκ σύγκεται ἐκ σημαντικῶν ἀθροίσματος νήσων κειμένων πρὸς ἀνατολὰς τῆς Νέας Γουινέας. Ἀριθμοῦσιν δ' αὐτὰ 188 000 κατοίκων τῆς φυλῆς τῶν Παπούων, διανεμημένων εἰς τὴν Νέαν-Πομερανίαν (παλαιότερον Νέαν-Βρετανίαν), τὴν Νέαν Μεκλεμβούργον (ἄλλοτε Νέαν-Ἰρλανδίαν), τὰς νήσους τοῦ Ναυαρχείου (de l'Amirauté), τοῦ δουκὸς τῆς Ὑόρκης κλπ. Ἡ Γερμανικὴ προσάρτησις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1884.

Οἱ Παπούαι τῶν νήσων τούτων ἔχουσι τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά. Εἶνε ἰσχυροὶ καὶ ξηροί, μικροὶ, ἐλαφροὶ μὲ κόμην οὐλῆν καὶ στιλπνήν. Εὐκόλως συνηθίζουσι τὴν καθαριότητα, τὴν τάξιν, τὴν κανονικότητα. Εἶνε καθ' ὅλοκληρίαν γυμνοὶ ἑξαιρέσει γυναικῶν τινῶν, αἵτινες φέρουσι μικρὸν ἐκ χόρτου περίβλημα. Μόνον αἱ γυναῖκες (καὶ οἱ ἀρχηγοὶ) στίζονται καὶ κάμνουσιν ἀλλοδακὰς εἰς τὴν σάρκα. Ἐχουσι πῖλους ἐκ φύλλων φοίνικος, κατερχομένους μέχρι τοῦ ἀγχινοῦ τοὺς ὁποίους ὅμως χρησιμοποιοῦσι μόνον ἐν καιρῷ βροχῆς.

Διατρυνθῶσι τὸ διάφραγμα τῆς ρίνος ἵνα διαπεράσῃ δακτυλίους ἢ κογχύλια ἢ κόμη των ἀνυψοῦται δι' ἀνθέων καὶ πτερῶν μὲ λάμποντα χρώματα· τινὲς βάφουσι τὸ σῶμα των μὲ χῶμα κόκκινον ἢ κίτρινον.

Αἱ οἰκογένειαι τῶν Παπούων τοῦ Ἀρχιπελάγους Βίσμαρκ κατοικοῦσι εἰς μικρὰς οἰκίας ἐν εἴδει κυφελῶν καὶ περικεκαλημένας ὑπὸ περιπασσαλώματος ἐκ βαμβοῦ.

Οἱ ἄγαμοι ζῶσιν εἰς τὰς μεγάλας κοινὰς οἰκίας. Ἡ ἀνθρωποφαγία καὶ ἡ πολυγαμία ἔχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον γενικευθῆ.

Ἀρχιπέλαγος Βίσμαρκ.—Οἰκίαι ἐπὶ πασσάλων πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀγρίων ζώων καὶ τῶν ὑδάτων.

Οἱ νησιῶται οὗτοι κατασκευάζουσι θανατὰς πλοίαρια· δὲν μεταχειρίζονται δὲ ἰστίαι, ἐν τούτοις εἴκοσιν ἐρέται διανύουσι 16 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Δὲν ἔχουσι τόξα καὶ βέλη, εἰ μὴ μόνον ῥόπαλα καὶ λόγγας πολὺν ἀιχμηρὰς καὶ κοθ' ὑπερβολὴν ὀδοντωτῆς ἐξ ἀκίδων ἐξ ὀστέων πτηνῶν. Αἱ λόγγαι καὶ τὰ ῥόπαλα κατασκευάζονται μετ' ἐπιμελείας, ἐπίσης δὲ τὰ πλοίαρια καὶ τὰ μουσικὰ ὄργανα. Πολυάριθμοι οὐλαὶ δεκιοῦσιν περισσῶς τὸ πολεμικὸν των ἦθος.

Ἐν τῇ Νέᾳ Πομερανίᾳ, ὅταν νέος τις σκεφθῆ γάμον, ἐμπιστεύεται τὸ μυστικὸν του καὶ ὀνομάζει τὴν προτιμηθεῖσαν. Τὸν ἀποστέλλουσι τότε εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἀναμφιβόλως τὴν ἀνίαν τῶν διαπραγματεύσεων, αἵτινες προηγοῦνται τῆς ἐνώσεως. Ἡ ἱεροτελεστία κατόπιν, συνοδευομένη ὑπὸ μουσικῆς καὶ χορῶν γίνεται ἀνεῦ ἀύτου καὶ μόνον μετὰ ταύτην οἱ σύντροφοὶ του τὸν ἀναζητοῦσι. Ὁ μνηστὴρ φαίνεται, ἐλπίζει διὰ τοῦ τρόπου τούτου ν' ἀποφύγῃ τὰ κακὰ πνεύματα ἅτινα περιφέρονται περίξ αὐτοῦ πάντοτε κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ γάμου.

Ἀνευρίσκομεν ἐνταῦθα ἀξιοσημειωτὸν τι ἔθιμον· κατὰ τὸ ἕκτον ἢ ὄγδοον ἔτος κλείουσι τὰς νεάνιδας ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν γηραιότερων εἰς οἰκίσκον κατασκευασμένον ἐκ φύλλων φοίνικος καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἐξέρχονται τελείως εἰ μὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνώσεώς των. Ὁ οἰκίσκος οὗτος, καθ' ὅλοκληρίαν μικρὸς, κείται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν οἰκίας προστατευομένης ὑπὸ περιπασσαλώματος ἐκ καλάμων, ἀνοίγει δὲ ἅπαξ τῆς ἡμέρας διὰ τὴν ἀιχμάλωτον.

ΝΗΣΟΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Τὸ σύμπλεγμα τῶν νήσων τούτων περιλαμβάνει ἐπτὰ μεγάλας καὶ πολλὰς μικράς, κατε-

ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΘΕΙΑΙ

χομένας τῶν μὲν πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας, τῶν δὲ πρὸς νότον ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Οἱ κάτοικοι των ἔχουσι χρῶμα πολὺ σκοτεινόν, κόμην οὐλῆν, οὐχὶ ὅμως ἀθρόαν, κατ' ἐβοστρυχισμένους κορύμβους, τοὺς ὁποίους βάφουσι συχνάκις δι' ἀσβέστου. Οἱ ἄνδρες καλύπτονται διὰ κοσμημάτων ὡς οἱ Παπούαι· ἀλλὰ τὸ χρῶμά των καὶ τινα ἔθιμα ἀποδεικνύουσι πολυνησιωτικὴν ἐπίδρασιν.

Πᾶσα ὥραία δὲν ζητεῖται ὑπὸ τῶν μνηστῆρων εἰμῆ ὅταν ὁ στιγματιστὴς ἐξυψώσῃ τὰ θέληγρά της δι' ἀλγεινῶν πράξεων καὶ καλῶς ἀποδομένον. Τότε οἱ σύντροφοι ἐρχονται, καὶ οἱ γονεῖς, οἵτινες ἐπλήρωσαν τὰς δαπάνας τοῦ στιγματισμοῦ σκέπτονται νὰ πληρωθῶσιν ἐπὶ τῆς συζύγου. Ὅσα ὑψηλότερα ἢ κοινωνικὴ θέσις τῆς δεσποινίδος τόσῳ ζητοῦσι περισσότερα διὰ τὸν μνηστῆρα. Γενικῶς δὲ αἱ θυγατέρες τῶν ἀρχηγῶν νυμφεύονται ἀργά, ὅσον ἢ ἀπληστία τῶν πατέρων καθίσταται ἀπαιτητικὴ. Συνήθως δὲ συμβαίνει ὥστε τινὲς νὰ μένωσιν μόναι μέχρι τοῦ θανάτου τῶν γονέων των· τότε ὅμως, ὡς λέγουσι εἰς τὰς νήσους ταύτας, αὐτὸν ἀγοράζουσι γιὰ ἓνα τραγοῦδιον.

Οἱ νησιῶται τῶν νήσων τούτων ἔχουσι ἀληθῆ ζῆλον πρὸς τὸν χορὸν. Ἡ μεγαλειτέρα των δὲ εὐχαρίστησις εἶνε νὰ ἐπαινώσῃ ἢ νὰ κατακρίνωσι τὸν χορὸν τῶν ἄλλων. Ὁ ἀρχηγὸς δὲ βοηθούμενος ὑπὸ τῶν συμβούλων του, ἐκλέγει τοὺς χορευτὰς μεταξὺ πολλῶν μνηστῆρων αἱ ἐπαναλήψεις ἔπειτα διαρκοῦσιν ἐνίοτε ἐν ἔτος καὶ πλέον.

Ὁ κυριώτερος τῶν χορῶν των, ὁ φουρούκα ἀπαιτεῖ τριάκοντα ἑξ χορευτὰς οἵτινες διατίθεται εἰς φάλαγγα τριγωνικὴν σχηματιζομένην ἐκ τεσσάρων σειρῶν ἐκ τεσσάρων «ἀρτιστῶν» τεσσάρων ἐκ τριῶν καὶ τεσσάρων ἐκ δύο. Οἱ χορευταὶ ἀνακράζουσι ἕκαστος δι' ἴδιον λογαριασμόν, κάμπτουσι τὸ βῆμα εἰς δύο, κλίρουσι τὴν κεφαλὴν, τινάσσουσι τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Κελύρη καρῶν δεδεμένα εἰς τὰ ἰσχύα κροτοῦσι πρὸς τὸν ρυθμὸν τῶν κινήσεών των, ἐνῶ οἱ μουσικοὶ παίζουσι ἐπὶ πλαγιαῖου τεμάχια ποικίλοντα ἀναλόγως τοῦ χοροῦ.

Θ. Σ. Βλ. νειδὸς
Δρ Φ. Ε.

Τὸ περιεργὸν τοῦτο αἰσθημα, ὅπερ αἰσθανόμεθα ἐπὶ τῇ πρώτῃ συναντήσει ἀγνώστου τινὸς προσώπου, χρήζει ἰδιαιτέρως τινὸς προσοχῆς. Ἐνίοτε διέρχονται ἀπρακτῆρητοι τοιαῦται συναντήσεις καὶ ἀποχωρίζομενοι τῶν νεωστὶ γνωρισθέντων προσώπων, ἀπερχόμεθα ἀδιαφόρως.

Τούναντίον εἰς τινὰς περιστάσεις αἰσθανόμεθα ἀπερίγραπτον αἰσθημα συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας, ἀνευ οὐδενὸς λόγου ὅπερ καὶ τὸ περιεργότερον ἦ. Ὑπάρχουσι δὲ πρόσωπα, ὧν τὴν φιλίαν ἐπιζητοῦμεν, οὐχὶ ἕνεκεν συμφέροντος τινός, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνευ ἀποχωρῶντος λόγου καὶ αἰσθανόμεθα ὥστε ἄλυτον τινὰ νὰ μᾶς συνδέῃ ἀδιαρρήκτως μετ' αὐτῶν καὶ διὰ παντός.

Ἄλλοτε ὅμως ἐκ τοῦ πρώτου βλέμματος ἀποστρέφομεν ἀπογοητευμένοι τὴν κεφαλὴν, αἰσθανόμεθα ἐσωτερικὴν τινὰ ταραχὴν, καὶ ζητοῦμεν διὰ παντός μέσου νὰ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν ὀχληρὰν τρυτὴν συνάντησιν, διότι βαθύ αἰσθημα ἀντιπαθείας φέρεται ἐν τῇ καρδίᾳ μας ἐναντίον τοῦ νέου γνωρίμου. Περιεργότερον δὲ ἐστὶν εἰσεεῖ, ὅτι τὰ δύο ταῦτα αἰσθήματα τῆς συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας φύονται καὶ εἰς τὰ δύο συγχρόνως γνωριζόμενα πρόσωπα. Καὶ τότε συχνάκις ὅταν μᾶς παρυσιάζεται καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀδυνατοῦμεν νὰ κρύψωμεν τὸ ἐπικρατοῦν μᾶς κατ' αὐτοῦ αἰσθημα καὶ προσπαθοῦμεν ὅχι σπανίως ν' ἀποφεύγομεν αὐτό. Τί συμβαίνει ὅμως ἐδῶ; Ποῖον μυστήριον περιπλέκεται ἐν τῷ μέσῳ, ὅπερ ἄλλοτε εὐχαρίστως συνενῶνει δύο καρδίας καὶ ἄλλοτε ἀποτόμως διαχωρίζει αὐτάς;

Πολλὰ συντείνουσιν ὡς πρὸς τοῦτο καὶ δὴ ἡ φυσιογνωμία. Εἰς ἄνθρωπον τινὰ χαριέντα ἢ καὶ σοβαρὸν πλὴν εὐγενῆ καὶ ἀγαθὸν θὰ εὕρη τις βεβαίως φίλον. Τούναντίον εἰς πρόσωπον ἀλαζονικὸν καὶ ψυχρὸν οὐδέποτε εὕρισκται τις εὐχάριστον γνώριμον. Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ κάλλος φέρει τὴν συμπάθειαν. Ὑπάρχουσι πρόσωπα ὠραιότατα, ἅτινα εἶνε τοσοῦτον ὑπερῆφανα καὶ ψυχρά, ὥστε συχνότατα προκαλοῦν τὴν ἀντιπαθειαν. Ἡ καλλονὴ των εἶνε ἄψυχος, ἀναίσθητος, διότι ἐμπροσθεῖται ἴσως ὑπὸ χυδαίων αἰσθημάτων. Ἄλλα ὅμως εἶνε μᾶλλον ἀσχημα, σχεδὸν ἀκνόνιστα, πλὴν ἐμπνεοῦσι τὴν συμπάθειαν, τὴν ἀγάπην, τὸ ἐνδιαφέρον.

Συχνάκις τὸ αἰσθημα τοῦτο, ὅπερ εἶνε λεπτότατον, προέρχεται ἐκ τοῦ τρόπου, μεθ' οὗ γίνεται ἡ γνωριμία. Διότι πολλὰ πρόσωπα ἐκ τῆς πρώτης στιγμῆς τείνουσι ζωηρῶς καὶ μειδίωντα τὴν χεῖρα, ἣν ὁ ἄλλος ὁ πλέον συνεσταλμένος σπεύδει νὰ ἀρπάσῃ καὶ σφίγγει ἀπαντῶν διὰ μειδιάζματος, τὸ ὅποιον ἐνώνει ἐτι πλειότερον τὰς ἤδη φίλας καρδίας ταύτας. Ἄλλοτε ὅμως ὁ εἰς προσμένον τὸν ἄλλον, μένου-

σιν ἀμφότεροι συνεσταλμένοι καὶ οὐδεὶς τείνει τὴν χεῖρα. Τὸ ψυχρὸν δὲ μειδίημα, ὅπερ προβάλλει εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἐνὸς ἀποθαρρύνει τὸν ἄλλον, ὅστις ἀποτόμως αἰσθάνεται τὴν καρδίαν τοῦ ψυχρανομένου καὶ καταλαμβανομένου ὑπὸ ἀνεκφράστου συγχύσεως. Ἀσήμαντός τις λέξις κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καλὸν ἢ κακὸν ἀποτέλεσμα καὶ ἡ μικροτέρα δὲ τῶν κινήσεων δύναται νὰ ἔχῃ τὰς συνεπείας τῆς. Ἐκ τοῦ πρώτου βλέμματος δύναται εἰσέτι νὰ θερμανθῆ ἢ καὶ νὰ ψυχρανθῆ ἡ μεταξὺ δύο προσώπων προσδοκωμένη φιλία, διότι κατὰ τινὰς δεδομένας στιγμὰς, ἂν τὸ πρόσωπον μειδιᾷ, ἐὰν ἡ χεῖρ σφίγγῃ θερμῶς τὴν τοῦ ἄλλου, οἱ ὀφθαλμοὶ μένουσι ψυχροί, ὅπερ φανερώνει τὴν κρυφίαν τῆς ψυχῆς ψυχρότητα. Βεβαίως ἐν τῇ πρώτῃ παρουσίᾳ ἐξαρτᾶται ἡ μεταξὺ τῶν δύο γνωρίμων σχέσις, οὐχ ἦττον ὅμως αἰσθανόμεθα ἀκούσιαν τινὰ συμπάθειαν ἢ ἀντιπάθειαν διὰ πρόσωπον, ὅπερ μόνον ἀκούομεν, δηλαδὴ ἀκούομεν νὰ ὀμιλῶσι περὶ αὐτοῦ, χωρὶς καὶ νὰ τὸ γνωρίζωμεν. Πολὺ συντείνει εἰσέτι ὁ ἦχος τῆς φωνῆς. Ἐνίοτε ἡ φωνὴ εἶνε εὐήχος, καθαρὰ καὶ γλυκεῖα καὶ φανερώνει τὴν ἐκ τῆς γνωριμίας εὐχαρίστησιν, ἄλλοτε εἶνε τρεμῶδης καὶ φανερώνει συγκίνησιν, ἣν δύναται νὰ ἀποδώσῃ τις εἰς ἀναμνήσεις ἀναφανεῖσας ἐκ τῆς θέας τοῦ παρουσιαζομένου προσώπου· ἄλλοτε εἶνε τραχεῖα καὶ ξηρὰ καὶ φανερώνει τὴν ἀδιαφορίαν, τὴν ψυχρότητα καὶ συχνάκις τὴν ὑπεροψίαν.

Ἐν τῷ προσώπῳ ἐκάστου ἀνθρώπου, ἀπεικονίζεται ἡ διάθεσις καὶ ἡ καλλονὴ τῆς ψυχῆς τοῦ ὄσον ἀσχημὸς ἂν εἶναι τις, ὅταν ἐμφαίνεται ὑπὸ καλῶν αἰσθημάτων, ὅταν κατέχη ψυχὴν ἀγνήν καὶ ἀγαθὴν, ἐπὶ τοῦ δυσειδοῦς προσώπου τοῦ ὑπάρχει ἐπικεχυμένη ἢ ἀγαθότης, τὸ μέγιστον τοῦτο κάλλος τῆς ψυχῆς, τὸ θεῖον, τὸ ἀνεκφράστον, ὅπερ ὠραρίζει τὴν σωματικὴν ἀσχημίαν καὶ δι' ἐνὸς ἀπλοῦ βλέμματος ἐκφράζει τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς, ἥτις ἐὰν εἶναι ὠραία, οὐδέποτε φέρει τὴν ἀντιπάθειαν.

Ἡ ἀγνότης τῆς ψυχῆς φαίνεται ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ἀπεικονίζεται τοσοῦτον πιστῶς ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε ἐν παρταταμμένον καὶ προσεκτικὸν βλέμμα ἀρκεῖ νὰ μᾶς πείσῃ περὶ τούτου.

Συχνάκις ἐν τούτοις μετὰ τὴν πρώτην συνάντησιν, ἣν ἐπιηκολούθησεν ἀντιπάθειαι, ἔτυχε τὰ δύο ἀντιπαθούμενα πρόσωπα, νὰ καθίσωσι πλησίον ἀλλήλων καὶ νὰ συνάψωσιν ὀμιλίαν τινὰ ἥτις προχωροῦσα καὶ ἐκφράζουσα τὰς ιδέας τῶν δύο ἀτόμων, ἀποκαλύπτει τὰ αἰσθητικὰ ἐκάστου καὶ παρὰδόξως τότε συνδέει δι' ἀγάπης τὰ δύο ὑποκείμενα. Διότι πιθανὸν ἐν ὕψῳ ἔμενον σιωπηλὰ ἢ περιωρίζοντο εἰς μικρὰς καὶ βεβαιωμένας φράσεις, ἡ ψυχὴ τοῦ ἐνὸς δὲν ἐγνώρισε τὴν τοῦ ἑτέρου, ἵσως ἐνόμισε αὐτὴν κακῶς διακειμένην, τῶρα δὲ ὅτε πλησίον ἀλλήλων ἐβήθησαν ἐν ὀμιλίᾳ, ἐκαστον τούτων διασαφῶν

τὰς ιδέας ἀμφοτέρων, εὐρίσκει τὰς τοῦ συντρόφου ὁμοίους καὶ γνωρίζει ἐν τῷ προσώπῳ, ὅπερ ἀκόμη πρὸ ὀλίγου ἀντεπάθει, φίλον ἀγαπητὸν καὶ ἴσως ὁμοιοπαθῆ.

Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἡ τὰ δύο ἄτομα εἰσὶ τοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος καὶ τότε συνδέονται πραγματικῶς τρυφερώτατα ἢ τὸ ἐν εἶνε ἀγαθότερον καὶ πλέον πεπαιδευμένον καὶ τότε δεσπόζει τοῦ κατωτέρου, ὅπερ βλέπει ἐν τῷ πρώτῳ πνεῦμα πλέον προηγμένον αὐτοῦ καὶ αἰσθάνεται πρὸς αὐτὸ συχνάκις ὄχι φιλίαν, ἀλλὰ μᾶλλον σέβας. Τοῦναντιον δὲ ὅλων τούτων ὅταν τὰ ἄτομα εἶνε ἐντελῶς ἀντιθέτου χαρακτήρος καὶ ἀντιθέτων ιδεῶν, τότε εἶνε περιττὴ πᾶσα συνδιάλεξις καὶ πᾶσα φιλοφροσύνη, διότι μεθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἀγάπης καὶ φιλίας, θὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν ἀκατανίκητος ψυχρότης. Αἱ ιδέαι τῶν δὲν συμφωνοῦσιν. Αἱ τοῦ ἐνὸς φαίνονται γελοῖαι τῷ ἄλλῳ καὶ ἕκαστος τούτων ὑποδέχεται τὸν ἄλλον μετὰ περιφρονησεως καὶ ὑπεροψίας.

Συχνάκις εἰμεθα προκατελειμένοι κατὰ τινος προσώπου, ὅπερ συναντῶντες που, ἐὰν φανῆ πρὸς ἡμᾶς φιλόφρον, αἰθνησόμεθα μεταμέλειαν καὶ ἀρχίζομεν νὰ τὸ ἀγαπῶμεν. Ἄλλοτε εἰμεθα εὐνοϊκῶς διατεθειμένοι ὑπὲρ τινος προσώπου, ἔν τινι δὲ συναντήσῃ, καθ' ἣν ἤθελε φανῆ πρὸς ἡμᾶς ψυχρὸν, ἠθέλομεν αἰστανθῆ μεταμέλειαν καὶ ἀρχίζομεν νὰ τὸ ἀντιπαθῶμεν.

Οὐχὶ ἐπὶ αἰσθανόμεθα μῖσος κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς στενοχωρίαν τινὰ, βλέποντες διὰ τῶν καθῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐὰν τὸ ἤδη γνωστὸν ὑποκείμενον εἶνε διατεθειμένον νὰ χαιρετήσῃ. Καὶ ἐὰν μὲν δείξῃ, ὅτι μᾶς ἐγνώρισε καὶ προχωρεῖ ψυχρῶς, χαιρετῶμεν μετὰ τινος ἀμηχανίας· ἐὰν δὲ προσποιῆται τὸν ἀδιάφορον καὶ μᾶς βλέπει ἀπαθῶς καὶ ὑπεροπτικῶς, ὑψώνομεν καὶ ἡμεῖς τὴν κεφαλὴν, παρατηροῦντες ἀντιθέτως!

Τοσοῦτον δὲ λεπτόν εἶνε τὸ ζήτημα τοῦτο, ὥστε ἐκ μῆς μόνης συναντήσεως, ἐξ ἐνὸς μόνου χαιρετισμοῦ σφραγίζεται συχνάκις ἡ μέλλουσα συμπεριφορὰ δύο ὑποκειμένων.

Θέλετε νὰ ἐμπνεῖτε συμπάθειαν;
Ἀφίνετε τὰ χεῖλη σας πάντοτε νὰ μειδιῶσι. Οὐδὲν εἶνε τόσον ἐπαγωγόν, ὅσον χαριτωμένον φιλοφρονητικὸν μειδίημα.

Θέλετε νὰ εἰσθε τοῖς πᾶσι ἀγαπητοί; Τείνετε τὴν χεῖρα μετ' εἰλικρινείας καὶ ἀπλότητος.

Ὁ ἕτερος ὅσον ψυχρὸς καὶ ἂν ἦνε, θὰ συγκινηθῆ ἀφελῶς ἐκ τῆς ἐγκερδίου χειραψίας. Θέλετε νὰ εἰσθε ποθητοί;

Ἔστε ὀμιλητικοὶ περὶ πάντων ἐκτὸς τῆς ὀμιλίας τῆς κατηγορούσης ἀτομὸν τι.

Ἐὰν κατηγορεῖτε ἀναιδῶς τοὺς ἄλλους, οὐδεὶς θὰ ἐμπιστευέται εἰς ὑμᾶς.

Ἡ ἀπλότης, ἡ εἰλικρινεία, ἡ ἀγαθότης καθιερῶσι πᾶν ἄτομον, ἀγαπητὸν, συμπαθητικὸν καὶ ποθητὸν τοῖς πᾶσι. **Κλέανθου Ροδίου**

ἨΘΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ο ΒΙΟΣ

Ὁ βίος εἶναι θάλασσα,
ὁ ἄνθρωπος τὸ πλοῖον,
καὶ μόνον εἰς τὸν οὐρανὸν
παύει ταύτην διανύων.

Τὸ ὠραῖον τοῦτο τετραστίχον πολὺ καλῶς ὀρίζει τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ βέοντι τούτῳ βίῳ. Παραβάλλει τὸν ἄνθρωπον ὁ ποιητῆς πρὸς πλοῖον, ὅπερ πρόκειται νὰ διανύσῃ τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν τῆς ζωῆς καὶ ὅπερ παύει τὸν διάπλουν ταύτης, ὅταν φθάσῃ οὗτος εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου, εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ βίος εἶναι θάλασσα!

Τῷ ὄντι· μήπως τὰ ἀλλεπάλληλα σωματικὰ τε καὶ ἠθικὰ κτυπήματα, αἱ ποικίλαι θλίψεις καὶ πικρίαι κλπ περιπέτεται, ἅς ὑφιστάμεθα κατὰ τὴν πλήρη ἀκανθῶν καὶ τριβῶν πορείαν τῆς ζωῆς, δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς πελώρια κύματα ταραχώδους θαλάσσης; μήπως ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀρχόμενος, ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος, ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή, ὁ ἐργάτης καὶ ὁ ἐπιστήμων κλπ., δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ εὐμετάβολον τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, εἰς τὰς λύπας, στενοχωρίας καὶ ναυαγία τοῦ βίου; Δυνατὸν νὰ ποικίλωσιν αὐτὰ μεταξὺ τῶν διαφόρων τάξεων τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅμως, ὡς ἡ ἀψευδὴς πείρα διδάσκει, πάντας ἐνοχλοῦσι, πιέζουσι καὶ πλήττουσιν.

Ἄρου λοιπὸν τὸ ταξίδιον τῆς ζωῆς εἶναι τόσῳ δύσκολον καὶ περιπετειῶδες, ἔχομεν ἀνάγκην, ὅπως κατὰ τὸν διάπλουν αὐτῆς ὦμεν καλῶς ἐφοδιασμένοι διὰ τῶν καταλλήλων μέσων πρὸς προφυλαξίν ἡμῶν ἀπὸ τῶν ποικίλων ναυαγιῶν, ἅτινα δυνατὸν νὰ ὑποστῶμεν.

Ἀλλὰ τίνα τὰ μέσα ταῦτα;

Οἱ ἐπόμενοι λίαν ὠφελίμοι καὶ διδακτικοὶ κανόνες, εἶναι τὰ μόνα ἀσφαλῆ μέσα τοῦ μακροσμένου καὶ κινδυνώδους τούτου πλοῦ τοῦ βίου.

Α'.) Ὁταν ἡμεθα νέοι-

Νὰ συγκρατῶμεν ὕψῳ τὸ δυνατὸν τὰς νεανικὰς ὁρμὰς, τὸν παρὰφορον ἔρωτα, τὰς ἀσέμνους ἐπιθυμίας, τὰς ὀνειρώδεις σκέψεις, τὰς ὑπερμέτρους διασκεδάσεις, τὴν πρὸς ἐπίδειξιν μανίαν, τὴν ἐλευθεριότητα.

— Νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς ὀρίζοντας σοβαροτέρους, ἔχοντες ὑπ' ὄψει πάντοτε τὸ μέλλον.

— Νὰ μανθάνωμεν μὲν ὅλας τὰς τοῦ κοινωνικοῦ σχολείου πράξεις, ν' ἀποφεύγωμεν ὅμως τὰς δυνάμεις νὰ βλάψωσιν ἡμᾶς σωματικῶς τε καὶ ψυχικῶς.

— Νὰ ἡμεθα ἠθικοὶ, βασίζομενοι ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἡμῶν θρησκείας, ἥτις μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸ πνευματικὸν φῶς, μᾶς ἐνισχύει ποικιλοτρόπως

εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀγῶνων, μᾶς παρηγορεῖ εἰς τὰς θλίψεις καὶ μᾶς παρέχει τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς, τὴν ἀληθῆ δηλαδὴ εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου.

— Νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἀποκτήσωμεν σύνεσιν καὶ κρίσιν, δύο σπουδαιότατα ἐφόδια διὰ τὴν πρόσδον ἡμῶν.

— Νὰ ἔχωμεν ὡς ἔμβλημα τὴν ἐργασίαν, ἣν νὰ θεωρῶμεν ὡς τροφήν ἀπαραίτητον διὰ τὴν εὐεξίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ πρὸς προαγωγήν μας.

Β'.) Ὁταν ἡμεθα ἄνδρες.

Νὰ ἔχωμεν ἀποκτήσει τὴν πείραν τοῦ κόσμου, ἵνα μὴ περιπλεκώμεθα εἰς τὰς τόσας βλαβερὰς πλεκτάνας τῆς κοινωνίας καὶ νὰ ῥυθμίζωμεν τὸν βίον μας οὕτως, ὥστε νὰ μὴ διατρέχωμεν τοὺς κινδύνους τῶν ναυαγιῶν.

— Νὰ μὴ ἀμελῶμεν τὰ οἰκογενειακὰ μας καθήκοντα, ἔχοντες πάντοτε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ εἶναι τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενείας.

— Νὰ ἀφήσωμεν τὰς νεανικὰς σκέψεις καὶ νὰ βαίνομεν εἰς ἕκαστον βῆμα ἡμῶν μετὰ περισκέψεως καὶ σοβαρότητος.

— Νὰ ἐξασφαλιζώμεθα ποικιλοτρόπως διὰ τὸ γῆρας, ὅπως διέλθωμεν τοῦτο ἐν ὑγείᾳ καὶ πνευματικῇ χαρᾷ ἰδίως.

Γ'.) Ὁταν ἡμεθα γέροντες.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν μέλλουσαν ζωὴν ἐπιπλέον ἀφ' ὅτι κατὰ τὴν νεανικὴν καὶ ἀνδρικήν ἡλικίαν, ν' ἀρσιώμεθα μετὰ περισσοτέρως ζήσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν θρησκείαν, δι' ἧς καὶ μόνης θὰ δυνάμεθα νὰ διερχώμεθα εὐχαρίστως καὶ ἐν ὑπομονῇ τὰς τυχόν θλίβερὰς συνεπείας τοῦ γῆρατος.

— Νὰ ἀπομακρυνώμεθα τῶν λυπηρῶν σκέψεων τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ἀναπαλοῦντες μόνον τὰς τερπνοτέρας καὶ ὠφελιμωτέρας.

— Νὰ περικόπτωμεν τέλος ὕψῳ τὸ δυνατὸν τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ γῆρατος.

Ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τοὺς περιληπτικούς τούτους κανόνες ἐν τῷ διάπλῳ τῆς ζωῆς, ἅς ἔχωμεν πεποιθήσιν ὅτι ἀσφαλῶς θὰ ἐπιτελέσωμεν τὸ μέγα καὶ περιπετειῶδες τοῦτο ταξίδιον καὶ θὰ προσορμισθῶμεν εἰς τὸν εὐδίων λιμένα τῆς μέλλοντος οἰωνίου βίου, εἰς τὸν οὐρανὸν δηλαδὴ, ὅπου παύει ὁ τόσον ἐπικίνδυνος πλοῦς τῆς παρούσης ζωῆς.

Ἐκ Πατρῶν **Γεωρ. Π. Καλλιοντιῆς**
(Δημοσιογράφος).

ΟΙ ΛΕΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΔΟΣ ΚΑΙΚΙΛΙΑΣ ΣΟΡΕΛ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ

Ένεθουσιαζόμενη πάντοτε διά πᾶν ὅ,τι εἶνε καλόν, ὠραίον, μέγα καί ἰσχυρόν καί πάντοτε ἐθαύμαζον τὸ κάλλιστον. Ἀπέστρεφον δὲ τούναντίον τὸ πρόσωπον πρὸς ὅ,τι κακόν, ἀπεχθές καί μηδαμινόν.

Ἡ ἰδιοτροπία μου καί κατὰ τι ἡ καλή τύχη μου μετέστησαν κυρίαν ἐνός ζεύγους λεόντων, ὧν δὲν παραλείπω νὰ θαυμάζω ἀκουράτως τοὺς ἀγῶνάς των, τὰς εὐλυγίστους καί ἀρμονικὰς κινήσεις των, τὴν ἡρεμον, μεγαλοπρεπῆ καί ἐπιβάλλουσαν ρυθμικὴν στάσιν των, καί ἐρωτῶμαι, διατί τὰ Πολυτεχνεῖά μας νὰ μὴ ἔχουν σχολὰς πλαστικῆς καλλιτεχνίας, ἵνα ἀκολουθοῦντες τοὺς

Ἕλληνας, προσδώσωμεν εἰς τὴν κοινὴν θεὰν ὠραία ἄτομα τελείως προσαρμοζόμενα πρὸς τὴν ἐλευθέραν φύσιν; Καί ὁ θαυμασμός μου οὗτος πρὸς τοὺς λεόντας μου με ὤθει, κατὰ φυσικὴν συνέπειαν, νὰ εὐχρηθῶ, ὅπως τὰ ἀγομακίκα, τὸ κατὰ δύναμιν, καταστοῦν ὑπόδειγμα εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἐπιφορτισμένους νὰ παραστήσουν, ἡμέραν τινα τοὺς ἥρωας, τοὺς ἡμιθέους τῶν τραγωδιῶν καί τοὺς μέλλοντας νικητὰς πάντας διαφλεγόμενους ἐτι ὑπὸ τοῦ ἀγῶνος καί σπεύδοντας ἵνα ρίψωσιν εἰς τοὺς πόδας τῶν λατρευομένων γυναικῶν τὰς δάφνας καί τὰ κατακτηθέντα τρύποικα! Θὰ ἐμάνθανον, ὡς διὰ μαγείας, ὅτι κατόπιν τῶν μεγάλων

ἀγῶνων δύναται νὰ εὖρη ἔντονον δύναμιν, ἐν μεγαλοπρεπῆ ἀκινήσει, διαυγαζομένη ὑπὸ τῆς ζέσεως φρογερῶν βλεμμάτων.

Νεκρώτατοι οἱ λέοντες κατέχουσι καί τὴν ἡσυχον ἐκείνην βεβαιότητα, ἣν ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς μόνον δύναται νὰ παρασῆχῃ εἰς ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν προσώπων· ἡ δὲ βραδείχ χάρις τοῦ βαδίσματός των πραγματοποιεῖ αὐτὸν τὸ ὅποιον πολλοὶ καλοῦσι αὐτὴν τελειότητα τῆς ἀρμονίας». Δὲν εἶνε, ὡς ἡμεῖς, παιδαγωγημένοι ἢ ὑποτεταγμένοι εἰς τὴν ζωὴν· ἔχουσι τούναντίον ἐπαναστατικὴν ἐνέργειαν, ἣτις θὰ ἐδίδεν, εἰς τοὺς πλέον μαλακοὺς χαρακτῆρας, τὴν ἐπαρσιν τῆς δυνάμεως.

Η ΔΙΣ ΣΟΡΕΛ ΟΜΙΛΟΥΣΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΕΟΝΤΩΝ ΤΗΣ

Ἡ εὐγλωττος σιωπῆ των, τοσοῦτον ἐκφραστικῶς ἰσχυρά, μὲς τρομαρίζει καί ἐδῶ, ὅπως καί οἱ βρυχηθμοὶ των ἐν τῇ ἐρήμῳ. νομίζει δὲ τις, ὅτι ἀναγινώσκει εἰς τὰς σκέψεις των καί μὲς κἄμουν νὰ ἀναλλογιζώμεθα ὄχι μόνον τοὺς κατακτητὰς ἐκείνους καί ἐξολοθρευτὰς τῶν ἀνθρώπων, τοὺς Κεῖσαρας, Ναπολέοντας, κλ., ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰ ἐκλεκτὰ ἐκεῖνα πρόσωπα, ἅτινα ζῶντα ἐν ὄνειροις, ἀποχωροῦν ἐν τῇ συνεχεῖ τελειότητι αἰώνιου καί ὑπερφυσικῆς σκέψεως! Εἴτε ἐξηλωμένοι νωχελῶς ἢ βρυχόμενοι ἐν ὄργῃ βίας καί θυμοῦ, δίκην ἀπειλητικῆς καταγιγδὸς διατηροῦν πάντοτε τὴν εὐρύτητα τοῦ ἤθους καί τῆς κινήσεως, τὴν ὑπερφάνειαν τῆς στά-

σεως, τὴν τόσον συνεχῶς ἀναζητούμενην ματαίως ὑπὸ τόσων καλλιτεχνῶν!

Καί ἀναλογιζομένη τοὺς ὑποκριτὰς καί τοὺς ποιητὰς, τοὺς διερμηνεῖς καί τοὺς συγγραφεῖς, μόνον ἡ ἀνάμνησις ἐνός τῶν μεγαλειτέρων τραγικῶν μας σταματᾷ τὸν νοῦν μου. Μάλιστα, πρὸ τῶν λεόντων αὐτῶν, τὸν Ρακίαν ἐπικαλοῦμαι, τὸν Ρακίαν, ὃν ἠθέλησαν μοναδικῶς νὰ παραστήσωσιν ὡς πρῶτον, γλυκύν, εὐσεβῆ, ἐνῶ αὐτὸς ὑπῆρξε πρὸ παντός ὁ λαμπρότερος ἀπεικονιστῆς τοῦ πάθους, δηλαδή τῆς δυνάμεως τεινύσεως πρὸς τὰ τέλη τῆς, τοῦ κυριαρχοῦντος ἐνστικτοῦ, τοῦ καταπτοῦντος τοὺς ἀνθρώπους καί ἀνακαλύπτω μίαν πραγματικὴν, μίαν καταπληκτικὴν ὁμοιότητα μεταξὺ τοῦ βλέμματος τῆς ἀγρίας λεαίνης καί ἐκείνου, ὅστις εἶδε νὰ φωτίσῃ τὸ πρόσωπον τῆς θυγατρὸς τῆς Ἑλένης, ὅταν αὕτη, διὰ νὰ κορέσῃ τὴν ζηλότυπον μανίαν τῆς, διηύθυνε τὸν βραχίονα τοῦ Ὀρέστου καί δι' αὐτοῦ ἐνέπηξε τὸ ἐγγχειρίδιον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Πύρρου!

Τὴν ὁμοιότητα ταύτην δὲν ἀνευρίσκομεν ἐπίσης ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν λεόντων πρὸς διάσπασιν τῶν ἀλύσειων των καί ἐκείνου τῶν λαῶν, οἵτινες διαπνεόμενοι ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς ἐλευθερίας των, ζητοῦσι νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἐκ τῶν προκατειλημμένων λιμοκολλῶν, ἵνα ἀκολουθήσωσι τοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς ἀνθρωπότητος; αὐτὴν ἡ καρδία, ἐπιρροεῖς πρὸς τὴν ἀποστασίαν, Πνευστωσα στρέφουσι εἰς τὴν ἀθλίαν σου κατοικίαν».

Ἐπεκτείνωμεν ὅθεν τὸ πεδῖον τῶν μελετῶν ἡμῶν, ἀναγνωρίσωμεν ἐκυτοῦς ἐν ἅλῃ ταύτῃ τῇ φύσει, τῆς ὁποίας εἴμεθα ἄτομα καί ἀναπετάσωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν! Δέον νὰ ἐκλέξωμεν τὸ ἰδανικόν ἐκεῖνο ὄν, ἐν τῷ ὁποίῳ θέλομεν νὰ πραγματοποιηθῶμεν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀπεικονισθῶμεν, νὰ παραδειγματισθῶμεν, ν' ἀποτυπωθῶμεν, ἀλλὰ πρῶτον δέον νὰ λατρεύσωμεν πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πλασθέν, πρὶν ἢ ἀγαπήσωμεν ἐκεῖνο, ὅπερ ὤρισεν ὁ ἄνθρωπος καί ἐγένετο ἡ ἁΓέγνη».

Μεταφράσις Ἀντιγόνης Π. Καικιλία Σορέλ

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΑΡΙΣΙΝΗΣ

Οὐδέποτε ὁ συρμός ὑπῆρξε τόσον πολυποίκιλος καί ἐκκεντρικός, ὅσον ἐφέτος. Ἀλλὰ καί ἐπαγωγὸς καί παραδόξως ὠραῖος· διότι ἡ ἐν γένει ἐφρενὴ περιβολὴ προσοδίδει εἰς τὴν γυναῖκα νέαν μορφήν καί εὐμορφον σιάσιν. Ὁ πῖλος καθ' ὑπερβολὴν μέγας με εὐρὴν ἐπίπεδον στολισμοῦ με ταυρίας ἀνθή καί περὶ καί τὸ φόρεμα ἀλλοῦν, στενὸν καί χαριέντως προσπίπτον ἐν φυσικῇ χάριτι μεταδίδουσι καί εἰς τὸ σῶμα ὅλην τὴν ἐδγαμμίαν του, πλαστικότητα καί φυσικὴν ἐλευθερίαν, ὧν ἐστερεῖτο ἐντελῶς μέχρι τοῦδε. Εἶνε ἐτι καί μία αἰσθητικὴ νίκη τῆς φύσεως, διότι βλέπομεν ἐδχαρίστως τὸν συρμὸν τείνοντα νὰ λάβῃ τὴν φυσικὴν βαθμυδὸν καί ἐμπρόπουσαν θέσιν του.

Δὲν θὰ ἀποσιωπήσωμεν ἐν τούτοις τὴν γενικῶς ἐκφραζομένην ἀπορίαν διὰ τὸ ὑπερβολικὸν μέγεθος τῶν πῖλων, ἐμποδιζόντων περισσό-

12/1/1944

Επιλ. Δ. Θεοφανήλου

Κορίνη 20-8-1877

τερα να βλέπη ο φιλοπερίεργος του άνδρος οφθαλμός. Έννοούμεν, ότι τοῦτο ἀρέσκει εἰς τὰς γυναῖκας, διὰ τὰ σταματῆ ἐπ' αὐτῶν διαρκῶς τὸ βλέμμα, ἀλλὰ εἶναι καὶ αἰτία διὰ τὰ εὐρεθῆ τέλος ὁ κατάλληλος διὰ τὰς γυναῖκας πῖλος.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἡ αὐταπάτη τοῦ καπνιστοῦ.

Ἐκλέξατε μεταξὺ τῶν καπνιστῶν ἐν τῇ συναναστροφῇ σας τὸν μᾶλλον φιλόκκνον καὶ ἀφοῦ λάβετε δύο σιγαρέττα τὰ δίδετε εἰς αὐτὸν νὰ τὰ μουςχεύσῃ διὰ τῆς γλώσσης του. Τότε προτείνετε αὐτῷ νὰ περιδέσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀφοῦ ἐξελέγξῃτε, ἵνα μὴ βλέπη διὰ τινος ρωγμῆς, ἀνάπτετε τὸ ἐν σιγάρον καὶ δι-

δετε διαδοχικῶς αὐτῷ νὰ καπνίσῃ ἐξ ἀμύρων, ὅχι ἐν σπουδῇ, ὅμως, ἀλλ' ἐν τάξει καὶ κανονικότητι. Μετὰ τινὰ λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ μετὰ τινὰς εἰσπνοὰς δὲν θὰ δύναται πλέον οὗτος νὰδικακρίνῃ ποῖον ἐκ τῶν δύο σιγαρέτων εἶναι τὸ καλὸν καὶ ποῖον τὸ ψευδές, καθόσον ἐξ ἡμετέρων τῶν σιγαρέτων θὰ εἰσθάνεται τὴν αὐτὴν αἰσθητικὴν.

Τὸ πείραγμα τοῦτο θὰ προσενηθῇ μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὸν καπνιστὴν, ὅστις μολοντί γνωστικῶς δεινός καὶ θιασώτης δὲν θὰ δύναται νὰ διακρίνῃ ἀπλούςτατον φαινόμενον, ὅπερ φυσικῶς δὲν βρασιζέται ἐπὶ τῆς εὐχαριστήσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς φαντασίας.

Ἡ ἀπάτη ἐγκτεται οὐχὶ ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς σκέψεως, ἥτις δὲν ἐννοεῖ τὴν οὐσίαν.

Π. Φ.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Προφύλαξις τῶν δένδρων.

Ἀλείφατε τοὺς κορμούς τῶν δένδρων μέχρις ὕψους 1 ἕως 1 1/2 μέτρον ἀπὸ τῆς γῆς διὰ τοῦ ἐξῆς μίγματος καὶ θὰ προφυλάσσονται ταῦτα ἀπὸ παντὸς ζώου.

Ἄσβεστος 2 ὀκάδες
Καπνία 200 δράμα
Ἵδωρ 10 ὀκάδες

Ἡ ἀντὶ τῆς καπνίας θέσατε

Πίσσαν ὑγρὰν 200 δράμα

Οἱ σκώληκες τῶν γαλῶν καὶ κυνῶν.

Καταστρέφονται διὰ τοῦ ἐξῆς φαρμάκου ζέομεν εἰς 1 ὀκᾶν ὕδατος 25 δράμα ἀριθμίας καὶ ἐν σκόροδον, μέχρις οἷου τὸ ὑγρὸν μείνει 100 δράμα. Τὸ σουρώνομεν καὶ τὸ ἀραιοῦμεν δι' ἴσον ποσοῦ γάλακτος καὶ δίδομεν ἐκ τούτου πρὸς πόσον ἀνὰ 50 δράμα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τοὺς πάσχοντας κύνας ἢ γαλάς.

Αἱ ἀλογόμυια.

Πάντες γνωρίζομεν πόσον ἐνοχλοῦσι τοὺς ἵππους κατὰ τὸ θέρος. Διὰ ν' ἀπομακρύνωμεν ταύτας, ἐπαλείφομεν τὰ συχναζόμενα μέρη τῶν ἵππων διὰ διαλύσεως ἀραιᾶς φαινικῆς ὀξείας 2—3 ο/σο ἢ καλλίτερον δι' ἀφρηψήματος κῶνων κέδρου.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ νεότης κυνηγᾷ τὴν εὐτυχίαν, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ, ὅτι ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἐγκτεται ἡ δυστυχία των.

Ἡ εὐτυχία ἐν τῇ ἐργασίᾳ κρύπτεται.

Μερικαὶ ἐξωτερικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς γυναικὸς ἀφίνουσι νὰ ὑπονοηθοῦν ὡς ἐσωτερικαὶ καὶ τοῦτο πολὺ τὰς βλάπτει.

Τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ αἱ γυναῖκες χροματίζονται, ὅταν μαραινοῦνται...

Τὰ παιδία, αἱ γυναῖκες καὶ οἱ γέροντες ὁμοιάζουσι πολὺ εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ σκέψεις των καὶ ἐν τούτοις ἐξωτερικῶς πόσον διαφέρουσι!

Ὁ ἀγαπῶν καὶ ὁ μισῶν εἶναι ὁ ἀντικατοπτρισμὸς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

Εἰς τὸ ὕδωρ

— Ναὶ ἢ ὄχι, ἔρχεσθε, μὴς Ἄδα :

— Ναὶ, ναί, ἔρχομαι· ἀλλὰ σκεφθῆτε, Δις Ἐλένη, ὅτι μόλις τὴν νύκτα αὐτὴν ἐφθάσαμεν εἰς τῆς θείας σας καὶ τόσον ἀργά, ὥστε ἐκτὸς τῆς καμαριέρας, ἥτις εἶχε διαταγὴν νὰ μᾶς ἀναμῆνῃ, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐκοιμῶντο εἰς τὴν ἔπαυλιν. Νομίζω δὲ, ὅτι μία τοιαύτη πρωϊνὴ παρεκτροπὴ θὰ δυσχεραίσῃ τοὺς γονεῖς σας, οἱ ὁποῖοι εἰς τὸν σαθρὸν ἀκόμη πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας μοὶ ἐνούσησαν...

Ἄλλὰ ἡ νεαρά καὶ ὠραία Ἐλένη, κομφεύουσα εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς παιδαγωγῆς της, ἔστρεψεν ἄνευ θυροῦ τὴν κλεῖδα τῆς θύρας τοῦ διαδρόμου, ἦν διελθούσα ἐλαφρῶς, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ προθύρου εἰς τὸν κήπον. Ἀφοῦ δ' εἰσῆλθεν εἰς τὰ φυλλώματα τῆς μικρᾶς δενδροστοιχίας, φερούσης εἰς διέξοδόν τινα τοῦ πάρκου, ἡ νεανὶς ἐστράφη πρὸς τὴν ἀγγλίδα, ἥτις τὴν συνώδευεν ἐκκληκτικῶς, ἤνοιξε τὴν πρωϊνήν της ἐσθῆτα καὶ δεκνύουσα τὴν ἔσωθι ἐνδυμασίαν τοῦ λουτήρος, καταπόρφυρον, ἀνεφώνησε χαριέντως :

— Ἰδοῦ, εἶμαι ἐντελῶς ἐτοίμη!

— Ναί, εἰς ἀληθινὸς μικρὸς διάβολος! ἐφέλλισεν ἡ μὴς Ἄδα, ἐν ἀπορίᾳ.

Ἄλλ' ὁ χαριεὶς μικρὸς διάβολος, βαδίζων ἐτι ταχύτερον, τῇ ἀπαντᾷ :

— Ὡ! σεῖς, μὴς Ἄδα, δὲν ἀγαπᾶτε τὸ ψυχρὸν ὕδωρ· δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον ὠραῖον καὶ ἀναπαντικὸν εἶναι ἓνα λουτρὸν ἐν πλήρει μοναζίᾳ καὶ ὑπὸ τὴν κυανὴν σκίαν τῶν ἰτεῶν, εἰς τὰ καθαρὰ καὶ διαυγῆ ταῦτα νερά.

— Ἄ! ὄχι! ἐνοχλητικὸν, μᾶλλον! Αἱ ἀπολάσεις αὐταὶ πληρόντοσι ἀργότερα ἀπὸ ρευματισμούς, ἐμορμήριον ἢ παιδαγωγός. Ἐὰν δὲν ἠρηθῆν νὰ σᾶς συνοδεύσω, δὲν ἐπιταί, ὅτι εἶμαι τῆς γνώμης σας, διότι γνωρίζω, θὰ ἐπηγαίνατε καὶ μόνη σας... μόνη δὲ θὰ ἦτο ἀκόμη ἀπρεπές.

— Σᾶς παρακαλῶ, μὴς Ἄδα, μὴ ἐνοχλήτε τὴν εὐχαριστήσιν μου μὲ τὰς παρατηρήσεις σας, ἀφοῦ ὅλα βοηθοῦν τὰς ιδιοτροπίας μου. Ἰδέτε, ἡ τελευταία αὐτὴ θύρα εἶνε κλεισμένη μόνον μὲ τὸν σύρτην. Τὴν ἀνοίγω καὶ ἀμέσως ἐμβρισκόμεθα εἰς τὴν ἔρημον ὄχθην, ἀκριβῶς ἔμπροσθεν τῆς ἀποβάθρας, ὅπου εἶνε δεμένη ἡ λέμβος τῆς θείας μου... Ἄ, τί ὠραῖον ποῦ θὰ ἦτο!.. Ἡ μὴς Ἄδα μόλις ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ τῇ ἀρπάξῃ τὴν λευκὴν ἐσθῆτα, τὴν ὁποίαν αὐτὴ τῆς ἄφιεν φεύγουσα καὶ νὰ τῆς εἴπῃ :

— Ἰδίως, μὴ ἀπομακρύνεσθε τῆς ἀκτῆς.

Μὲ τρία πηδήματα, ὡς ἐλαφρὰ ἔλαφος, ὁ μικρὸς ἐρυθροὺς διάβολος ἔτρεχε τὸν κατήφορον, ἐπήδα ἐλαφρῶς εἰς τὴν λέμβον καὶ ἐκείθεν μετὰ δεξιότητος κινουμένη ἐπήδησεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος διασχίζουσα τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν.

— Ἄ!.. ἄ! ἄ! τί ψυχρὸν τὸ ὕδωρ, ἐφώνησεν ἡ χαριεσσα Ἐλένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιωπῆς τοῦ ἡσύχου ποταμοῦ. Ἄλλὰ θερμαίνομαι ἤδη. Ἄχ! πόσον εὐχαριστοῦμαι καὶ τί ἐλεύθερα ὅπου αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἐντὸς τοῦ κρυσταλλώδους δροσεροῦ καὶ διουγοῦς ὕδατος. Χορεύω, μὴς Ἄδα, ὡς μικρὸν παιδίον, τοῦ ὁποῖου ἠλευθέρωσαν τοὺς πόδας ἐκ τῶν σπαργάνων. Ἄ! μὴς, ἠθέλα νὰ εἶχα γεννηθῆ σειρήν. Τουλάχιστον ἅμα κολυμβᾷ κανεῖς, παρηγορεῖται, ὅτι δὲν ἔχει πτέρυγας. Τὰ κύματα σὲ φέρουσι, σὲ καλύπτουσι, σὲ χαϊδεύουσι, σοῦ γοργαλοῦν τὸ δέγμα δροσερῶ, καὶ ὁ οὐρανός, τὰ σύνεφα, τὰ φυλλώματα ἀντανακλοῦν σὲ ὠραῖον καθρέπτην· καὶ φαίνονται ὡς νὰ διέρχονται μεταξὺ τῶν κλάδων, καὶ νὰ κυματίζουσι ἄνωθεν τῶν δένδρων καὶ νὰ περιπλανῶνται εἰς τὸν ὄριζοντα.

Παφλασμός τις τῶν κυμάτων ἠκούσθη αἴφνης ὄπισθεν τῶν ἰτεῶν καὶ τοῦτο ἤρκεσεν, ὅπως ἀνησυχῆσῃ τὴν παιδαγωγόν. Ἐννοήσατο δ' ἀμέσως, ὅτι ἄγνωστός τις θὰ ἐλούετο ἐκεῖ πλησίον, καὶ ἄφωνος μὴ κινήσῃ τὴν προσοχήν του, δι' ἐπαυλειμημένων κινήσεων τῶν χειρῶν ἐκάλει τὴν Ἐλένην. Αὐτὴ ὅμως ζαλισμένη, ὑψούσα καὶ βυθίζουσα γύρω της τοὺς λεπτοὺς βραχιονιάς της, διέσχισε τὸ ὕδωρ, φρικιάσα, εὐλύγιστος, καὶ διηυθύνετο πρὸς τ' ἀνοικτὰ, ὅπου τὰ ὕδατα ἦσαν θερμότερα.

Ὡς ἡ ὄρνις, ἥτις ἀποκαλύπτει νησοῦριον εἰς τὰ νεοσσά της, ἡ Ἄγγλις ἐκκακάρει καὶ ἐποδοκροτεῖ ἀπὸ τὴν θέσιν της, ὅτι αἴφνης, σταματῶσα εἰς τὸν δρόμον της ἡ Ἐλένη, ἐκραύγαζεν ἐν πλήρει ἀγωνίᾳ :

— Μὴς Ἄδα, λύσατε τὴν λέμβον, λάβετε τὰ κωπία καὶ ἔλθετε γρήγορα! Ἐπίσθη τὸ πόδι μου ἀπὸ τὰ χόρτα... Βυθίζομαι... φοβοῦμαι... γρήγορα! γρήγορα!..

Μακρόθεν βλέπουσα τὴν πελιδνὴν μορφήν τῆς μαθητριάς της καὶ τὰς χεῖρας ἐναγωνίως κινουμένας, ἡ Ἄγγλις τὰ ἔχασεν κυριολεκτικῶς. Παράφρων ἐκ φόβου δὲν ἠδύνατο νὰ λύσῃ τὴν λέμβον, καὶ ἡ σύγχυσις αὐτὴ κατατρομάζουσα ἔτι αὐτὴν καὶ προσαιθανομένη δυστύχημα, ἤρξατο νὰ ἐπικαλεῖται : Βοήθεια! βοήθεια!

Ἄλλ' ἤδη ὁ λουόμενος, τὸν ὁποῖον ἡ Ἄγγλις εἶχεν ἐννοήσει, ἐπρόβαλεν αἴφνης καὶ μὲ μερικὸς κολυμβισμούς, προσφθάνει τὴν ἀγωνιῶσαν νεάνίδα, ἦν λαμβάνει ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ συγκρατεῖ, πρὶν ἢ τὸ ὕδωρ καλύψῃ καὶ τὸ ἄκρον τῆς μόλις διακρινόμενης ἔτι λεπτῆς ρινός της.

— Ὡ! σᾶς εὐχαριστῶ, ἐφέλλισεν ἡ Ἐλένη, ἅμα ἀνέπνευσε πλέον, στήριζουσα τὴν χεῖρα της ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ νέου· ἄνευ ὕμων τῷ ἔλεγε, θὰ ἔπινα ἀρκετὸν ὕδωρ. Καὶ ὅλα αὐτὰ, διότι περιεπλέχθη εἰς τὰ χόρτα. Ἰδοῦ.

Βεβαιωθεῖσα, ἐμειδίασεν εἰς τὸν σπιτήρα της, ὠραῖον νέον, μὲ χαρακτηριστικὰ κανονικά, φω-

τιζόμενα από δύο ειλικρινείς μελανούς οφθαλμούς, και του οποίου τα χείλη, καταπόρφυρα, ανταπέδωκαν το μειδίωμα. Είτα δὲ ἀναστρεφόμενη εἰς τὴν σιβαρᾶν χεῖρα, ἥτις ἐκράτει τὴν ζώνην της, ἀνήγειρεν ὀλίγον τὸν λεπτὸν πόδα της καὶ ἔδειξεν αὐτὸν περιελεγμένον ἐκ χόρτων, ὃν ὁ νέος μετὰ πολλῆς δεξιότητος ἀπέσπασεν ἐξ αὐτῶν καὶ τῆ εἶπεν·

— Ἀφήσατε τὴν χεῖρα σας εἰς τὸν ὄμιον μου, δεοποιίς, θὰ οἶς βοηθήσω νὰ φθάσετε εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ἡ Ἐλένη ἐδέχθη καὶ μὲλον ὅτι εἶχε συνέλθει ἐκ τῆς ἀνηουχίας, ἥτις τὴν ἐκυρίευεν, ἀφῆκε νὰ τὴν ὄρη νωχελῶς πὼς ἐπὶ τοῦ ὕδατος, διὰ μέσου τῶν φυλλωμάτων καὶ τῆς οἰκίας τῶν δένδρων τῆς ἀκτῆς.

Ὁ νέος ὅμως εὐχαριστοῦμενος ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ τούτῳ κατορθώματι του, ἔθεώρει μετὰ χαρᾶς βραδύνουσαν τὴν ἐν τῷ ὕδατι πορείαν του ταύτην, ὅτε στρεφόμενος πρὸς αὐτὴν ἠρώτα πάντοτε ἐν γλυκύτητι μειδιῶν:

- Δὲν εἶσθε κουρασμένη ;
- Καθόλου.
- Πηγαίνουμε καλά ;
- Πολὺν καλά.

Φθάσαντες τέλος εἰς τὸ ἀμυῶδες τῆς ἀκτῆς μέρος καὶ οἱ δύο ἐφώνησαν μετὰ λύπης πὼς :

— Ἀ, ἤδη ἐφθάσαμεν ; τί κρίμα !

Καὶ ἐνῶ, ἐπιφυλακτικὸς ὁ νεανίας κολυμβῶν ἀπεχῶρει ἐκ νέου ὄπισθεν τῶν ἱεῶν, ἡ μὴς Ἀδα, συνελθούσα ἐκ τοῦ φόβου, ἐπερβολικῶς παρωροῖζέτο ἐξ αἰδοῦς προσπαθοῦσα νὰ καλύψῃ τὴν νεάνίδα διὰ τῆς αἰσθητός της καὶ ὀδηγοῦσα αὐτὴν πρὸς τὸ πύργον, ἐπέπληττεν αὐτὴν ἀποκαλοῦσα ὀλ' αὐτὰ ἀπρεπῆ. Ἄλλ' ἀμέριμος καὶ ἀφηρημένη ἡ Ἐλένη, διακόπτουσα αὐτὴν, ἠρώτα ἀπερισκέπτως :

— Ὡ! μὴς Ἀδα ποῖος νὰ εἶ εἰ αὐτὸς ὁ νέος ; Κανένας ἀθλητῆς ἀναμφιβόλως ; κολυμβᾶ ἐξόχως ! Ἐὰν ἦτο ὁ νέος κύριος τῆς ἐλαύσεως ; ὁ γείτων τῆς θείας μου ; Φαντασθῆτε ἤδη μίαν ἐπίσκεψιν Ἰαγραβῶνας καὶ γάμον μετὰ τὴν συνάντησίν μας ταύτην εἰς τὸ ὕδωρ ; Ρομαντικώτατον τοῦτο θὰ ἦτο ! Καὶ νὰ πῆ κανεὶς δι—τόσον εἶχατε θυμῶσει — δὲν ἔλαβα καιρὸν οὔτε νὰ τείνω τὴν χεῖρά μου εἰς αὐτὸν τὸν κύριον . . ὅστις μου ἔσωσε τὴν ζωὴν.

Ὀλίγον κατόπισ, ὁ κώδιον τοῦ προγενέματος ἐκάλει τοὺς οὐκείλους, καὶ ἡ νεάνις ἀνθηρὰ καὶ ἠοδόχρους μὲ τὴν λευκὴν της αἰσθητὰ εἰσηλθεν εἰς τὴν τραπέζαν, ἔπουν οἱ κεκλήμενοι τῆς θείας της, εὐφροσύνῳ συναγμένοι. Χειραφίαι, ὑποκλίσεις, ἀσπασμοὶ καὶ ἡ Ἐλένη ἐκάθησε τελευταία εἰς τὴν τράπεζαν.

— Τὸ πρόγευμα τῆς δεοποιίδος, Ροβέρτε ; διέταξεν ἡ θεία.

Ὅστις ἐν τῷ ἔμα ἐκόμισεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὴν σοκολάταν ἐντὸς ἀργυροῦ κυπέλου. Καὶ ἐνῶ

ἡ Ἐλένη ἀνύφου ἀφηρημένη τοὺς οφθαλμούς, σιωπηλὴ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως καὶ καταπόρφυρος ἀνεγνώρισεν ὑπὸ τὰ ἐνδύματα τοῦ ὑπηρέτου τὸν νεαρὸν σωτήρᾶ της, ὅστις δὲν ἦτο ἄλλος ἢ ὁ θαλαμηπόλος εἰς τὴν ἐπαυλὶν τῆς θείας της.

Μικρὸν ἐδίστασε καὶ ἐγερευθεῖσα ἐνώπιον ὄλων, θαρραλέως παρατόλμως καὶ ἀποφασιστικῶς ἔτεινε τὴν χεῖρά της εἰς τὸν νέον.

— Σὺ εἶσαι, Ροβέρτε ; Ἀ, λοιπόν, εἶμαι ἐντυγχῆς νὰ ἐπανορθώσω τὴν λήθην μου. Σὲ παρακαλῶ νὰ δεχθῆς ὄλας μου τὰς ειλικρινεῖς εὐχαριστήσεις.

Καὶ ἡ Ἐλένη σφίγγουσα τὴν χεῖρά του, ἐστράφη πρὸς τὴν θείαν της καὶ τοὺς ἐκπλήκτους κεκλήμενους καὶ τοὺς διηγῆθη τὰ συμβῆναι. Τότε ὁ γενναῖος Ροβέρτος, καταπόρφυρος, ἀλλ' ὑπερμέτρως ὑπερήφανος καὶ συγκεχυμένος, εὔρε τὴν ἀπλήν ἀκόλουθον δικαιολογίαν :

— Ἡ δεοποιίς νὰ μὲ συγχωρῆ, δὲν ἠδυνάμην εἰς τὸ ὕδωρ νὰ φορέσω τὰ φορέματά μου . . οὔτε νὰ ματιεύσω, διὸ ἡ δεοποιίς ἦτο ἡ ἀνεπιὰ τῆς κυρίας . . Ἐὰν ἐγνώριζα τοῦτο, δὲν θὰ ἐτόλμιον . . νὰ σώσω τὴν δεοποιίδα !

Ὅλοι ἐγέλασαν ἀπὸ καρδίας. Ἀπὸ τότε ἡ δεοποιίς καὶ ὁ Ροβέρτος διέτρεσαν καλοὶ φίλοι. Ὁ θαλαμηπόλος ἐνυμφεύθη πέρουσι τὴν θαλαμηπόλον τῆς ἐλαύσεως, συνάμα δ' ἐλληροφροσῆθην προχθές, διὸ ἡ Ἐλένη τοῖς ἐβράπτισε τὸ πρῶτον τοὺς τέκνον !

Ἡ μὴς Ἀδα εἶδεν ὄλα ταῦτα πολὺ ἀπρεπῆ.

(Μετὰφρασίς) Ἄντιγόνη II.

ΤΑ ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΡΡΕ

Ὁραῖο μου τριαντάφυλλο
 ποῦ θὰ κλεισθῆς σὲ στήθια
 καὶ κἀποιος σὲ ταφόπετρα
 ἐσένα θὰ μαθήσῃ,
 Ὅπως ἡ ἀγάπη, καὶ οἱ νεκροί,
 γρη῏γορα λησμοιοῦνται,
 ἀνάμνησι τὸ μῦθός σου
 καμμιὰ δὲν θὲ ν' ἀφήσῃ.
 Καλότυχός ὅμως εἶδ' ἔαν
 ποῦ θὰ ριφθῆς στὰ πόδια
 τοῦ σταυρωμένου Αντρωτοῦ
 γιὰ πάντα θὲ νὰ ζήσης
 ἢ μρωμένη σου ψυχῆ
 στὸν οὐρανὸ θὰ φθάσῃ
 καὶ τ' ἄρωμί σου ἀθάνατο
 τριαντάφυλλο θ' ἀφήσῃς ...

Ζάκυνθος Ἀγγελοῦ Σαλούτιδους

X

Ο ΘΙΑΣΟΣ (*) ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ

Ὁ Τρυφαίνης δὲν εἶχεν ἠθικὸν εὐλαβές, ἀλλ' ἐξετίμα τοὺς θεοὺς ὧν ἡ λατρεία συνεβιάζετο μὲ τὸ εὐ ζῆν καὶ τὰς σπονδάς. Ὁ Ζεὺς μὲ τὸ σύνοφρον μέτωπον καὶ ἡ κόρη του, ἡ σοφὴ Ἀθηνα, ἐρκίνοντο εἰς τοὺς ἀδελφοὺς του ὡς τεθλιμμένα θεότιτες. Ἐν ᾧ συνεκινεῖτο σκεπτόμενος τὸν Διόνυσον, τὸν χορηγὸν τοῦ ροδοχρόου χυμοῦ καὶ τὴν Ἀρτέμιδα, ἥς οἱ βωμοὶ παρεῖχον ἄστυλον πρὸς τοὺς ἀναξιοχρέους ὑπειλέτας. Ἐπειδὴ δὲ διέβλεπεν ὅτι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν θὰ ἐλάμβανεν ἀνάγκην τῆς γενναιοδώρου ταύτης φιλοξενίας, ἀπεράσισε νὰ κατηχηθῆ εἰς τὸν θίασον τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος, ἵνα μνηθῆ ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὰς τοιαύτας εὐμενεῖας τῆς προστατίδος θεᾶς.

Οἱ θίεσοι οὗτοι ἦσαν θρησκευτικαὶ ἐταιρεῖαι, ὧν τὰ μέλη συναθροίζομενα καθ' ὄρισμένας ἐποχάς, προσέφερον θυσιάς, ἀκολουθούμενας ὑπὸ πλουσιοπαρόχων γευμάτων. Κατὰ τὸ ἔτος δ' ἐκεῖνο ὁ μεγάλθυμος Τρυφαίνης εἶχε δεχθῆ νὰ προσφέρῃ τὸ συμπόσιον· μεγαλοδωρῖα ἦν ὁ εὐφυῆς οὗτος ἄνθρωπος εἶχεν ὑπ' ὄψιν του νὰ ἐξοφλήσῃ εἰς πολὺ καλὴν τιμὴν, διότι εἶχε καλοὺς φίλους καὶ ἐγνώριζε κάλλιστα πὼς νὰ θίγῃ ἐν ἐκάστῳ τὴν μᾶλλον εὐαίσθητον χορδὴν. Εἰς τὸν μὲν ὠμίλει περὶ παλαιᾶς καὶ περιπαθοῦς ἀφροσιώσεώς του. Ἐτέρου ἐκολάκευε τὴν ὑπερηφάνειαν ἢ ἀκόμη τὴν πρὸς τὴν καλὴν θεᾶν εὐλαβείαν του. Καὶ δὲν ἠρυσθῆ, διχρακούντος τοῦ γεύματος, νὰ διακηρύττῃ:

— Αὐτοὶ οἱ μύθλοι γαρονισμένοι μὲ τὰ

(*) Θίασοι ἐκαλοῦντο θρησκευτικαὶ τελεταὶ ἔχουσαι πανηγυρικὸν χαρακτήρα, μετ' εὐαχίων καὶ σπουδῶν.

καλαμαράκια θὰ ἤξιζον καὶ διὰ τὴν τράπεζαν τοῦ Διός. Εἶνε δῶρον τοῦ φίλου μας Ἀριστίππου.

— Αὐτὰ εἶνε ἐντόσθια χαιριδίου, ἐξείρετα πράγματα, μὰ τὴν ἀλήθειαν. Ὁρεῖλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν ἀγαπητὸν μας Ἱερόθεον.

— Καὶ αὐτὰ τὰ κύπελλα ὑπερβολικῆς ἀληθῶς καλαισθησίας πράγματα, εἶνε φανερόν ὅτι ἀνήκουν εἰς τὸν Δίφρον, ὅστις μὰς τὰ ἐδάνισε διὰ νὰ μὰς εὐχαριστήσῃ.

Διὰ τὸν ἐαυτὸν τοῦ ἠρκεῖτο νὰ δεικνύῃ διαρκούντος τοῦ συμποσίου εὐθυμίαν ἀδιάπτωτον, δίψαν ἄσβεστον καὶ ὄρεξιν καταπλησσούσης ἀντοχῆς. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν νέφος ἐπεσκίασε τὴν χαρὰν, ἥτις ἐφώτιζε τὸ πρόσωπόν του.

Ἡ Δάμαρις εἶχεν ἀρνηθῆ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν θυσίαν. Τὶ ἐσήμανε πάλιν αὐτὴ ἡ πράξις ; Ὁ Τρυφαίνης γνωρίζων τὴν εὐλαβεῖάν της πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα, δὲν ἠδύνατο τίποτε νὰ ἐνοήσῃ.

Ἄλλως τε εἰχενιδεᾶς πολὺ ἀναπεπταμένως, ὥστε νὰ σκέπτεται ἐν μικρὸν παρὰπτωμ. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν τοῦ ἤρεσκε ἦτο ἡ καταφρὴνῆς δυσἀρέσκεια τοῦ Ἀπολλωνίδου.

Ὅστις εἶχε μάθει παρὰ τοῦ Εὐρυβῆτη τὴν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἄνοδον τῆς Δαμάριδος καὶ ἐπίστευε κατὰ συνέπειαν ὅτι αὐτὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν λατρείαν τῶν ἀρχαίων θεῶν.

Ἄλλ' ἡ ἀρνησίς της νὰ συμμεθεῖν εἰς τὴν θυσίαν, ἀποτόμως διέψευσε τὰς ἐλπίδας του. Καὶ τὸ μέτωπόν τοῦ Ἀπολλωνίδου συνωφρῶθη ἐκ τῆς ὀργῆς. Ὁ Τρυφαίνης ἐξ ἄλλου ἠγνόει τὴν μεταβολὴν τῆς Δαμάριδος καὶ μὴ φανταζόμενος τὸ αἴτιον, εὐρίσκε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ γλύπτου ὑπερβολικὴν. Ἐν τούτοις διὰ νὰ τὸν καταπονήνῃ ἀνεκράξει:

— Ἀ ! θὰ μοῦ τὴν πληρώσῃ αὐτὴν τὴν μικρὰν ἀτοπίαν ἡ Δάμαρις.

Ὁ Ἀπολλωνίδου ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του

Και άμέσως άφάνη να έφησυχάση. "Όταν δ' έπκνηθεν εις τό σκήμα ηύχαριστήθη άπολύτως όταν είδε την κυδμονουμένην του έπκαλαβοῦσαν τάς συνηθείάς της. Άλλά διατί ό άκαμπτος Άπολλωνίδης διατήρει σύμφωρον άκρόμη τό μέτωπόν του, μή στρέφων ποσώς τά βλέμματα πρὸς την Δαμάριδα;

"Η νεανίσκη ήλθεν ή ίδια, κατά την κρατούσαν συνήθειαν, ίνα εκβάλη τά ύποδήματα του γλύπτου. "Όταν δ' έπλυνε τούς πόδας του, έπιχαρίτως του προσέφερεν μύρον. Άλλ' ό Άπολλωνίδης άπέφυγε να την εύχαριστήση έστω και δι' ένος μειδιάματος, ένώ ή Δάμαρις έστράφη διά να κρύψη την έκρηξιν της άγανακτισέως της.

— Ίδού, εκκέφθη ό Τρυφαίνης, παράδοξα πράγματα. Δίδουν σημασίαν εις μίαν γυναικειαν ιδιοτροπίαν, χωρίς να τό αξίζη! Άλλ' ή σκληρότης αυτή θα καμφθη με τάς πρώτας δόσεις του οίνου. "Ο Σάμος κτέχει τά σκηπτρα εις τό ν' ανταλλάσση την θλίψιν διά της χαρῆς.

Και στέψας τό μέτωπόν του διά κλάδου κισσού ώδήγει τούς ξένους του πρὸς την αίθουσαν του συμποσίου. Εὐθύς δ' ώς έλαβον θέσιν εις τάς κλίκας παρετήρησε μετά πολλῆς χαρῆς ότι ή Δάμαρις ήτοιμάζετο να βοηθήση την μητέρα της εις την ύπηρεσίαν της τραπέζης. Και πράγματι αυτή έφερε τό πρώτον φαγητόν.

— Αί ιδιοτροπίαι παρήλθον, εκκέφθη ό Τρυφαίνης.

Και ήρχισε να τρώγη λακίμαργως.

— Τί λέγετε λοιπόν διά τούς εξαισίους αὐτούς έχινους; Και αυτή ή σάλτσα πῶς σας φαίνεται; Τί θεσπέσιον άρωμα, όποία γεύσις! Και φυσικά έπρεπε να είνε άρωμα, άφου τά προσφέρει ό φίλος μας Άπολλωνίδης.

"Άλλά παραδόξως, άνυψώσας τούς όφθαλμούς του, είδεν ότι ή γλύπτῆς δέν είχε φαίδρυνθη άκόμη.

— Μά τί έχεις λοιπόν, Άπολλωνίδη! Άνέκραζεν άπελιπς με τόνον, εις όν προσεπάθει να δώση κομικήν χροιάν. Τό ύφος σου είνε θλιβερότερον ώς αν εκάθησο εις συμπίσιον καταδικασμένου τινός εις θάνατον. Αὐτός ό οίνος της Λέσβου δέν είνε καθόλου δηλητηριώδης. Σε βεβαιώ δέ, ότι κάθησαι επί τραπέζης πολύ λαμπρῶς και ουχι επί του χείλους της Στυγός.

— Τρυφαίνη, δέν έχω την καρδίαν εύθυμον και ύπάρχουν πρὸς τούτο λόγοι σοφρότατοι, τούς όποιους θα μάθης άργότερον. 'Επί του παρόντος μή μ' έρωτάς.

Καθ' όν δέ χρόνον ό Τρυφαίνης έρριπτεν επί του καλλιτέχνη καταπληκτα βλέμματα, ήκουσε θύρον κατασυντριβέντος πινακίου και την φωνήν ταύτην ή άργή του άκατάσχετος εξέσπαθεν εις ύβρεις. Διότι είχε διαφύγει εκ των χειρών της Δαμάριδος πινακίον μετ' εξαιρέτων έγχε-

λῶν, ών ή όσμή επί πολύ είχε κενθήσει τούς ρώθωνας των συνδικητήμων.

Διά να πάυση δέ τάς ύβρεις του, έχρειάσθη ή Φιλίνα να του κλείση τό στόμα διά τινος εξαίρετου κεκαρυκευμένου άκτάποδος. Κατά τον χρόνον τούτον ό Εὐρυβάτης διελέγετο φλυκῶρως περί της Άρτέμιδος του Πραξιτέλου εν συγκρίσει πρὸς τάς άραιοτέρας ζωγραφίκες της θεας.

"Ο Άρίστιππος όμως διεκόψε την πολυλογίαν του και άποτανήει πρὸς τον γλύπτην εἶπει:

— Άπολλωνίδη, συ όστις δεικνυσαι διάδοχος του πνεύματος του Φειδίου και του Πραξιτέλου, έπρεπε να μῆς δώσης μίαν Άρτέμιδα ίνα τιμήσης τον θιασόν μας, δυναμένην δέ να συναγωνισθη πρὸς τά άγάλματα των άρχαίων.

— Πράγματι εκκέφθη να δοκιμάσω την τύχην μου, απεκρίθη ό Άπολλωνίδης. 'Εγνώρισα δέ νεαράν κόρην εν τη όποιᾳ έπίστευτα να εύρω την ζώσαν εικόνα της Άρτέμιδος. Και είχεν άρχίσση τό έργον να γεννηται εν τη κεφαλή μου και να λαμβάνη ζώην και σχήμα όλίγων κατ' όλίγον. Μά τον Άπόλλωνα θα μοι ήξιζε όλίγη δόξα.

Τά βλέμματά του, καθ' όν χρόνον ώμίλει, άνέδιδον φλόγας, ώσει είχεν εμπρὸς του τό φανταστικόν άριστούργημα. Αἴφνης ή φωνή του κατέπεσε και άποθεωρημένος εξηκολούθησε:

— Άλλ' οι θεοί άλλως άπεφάσισαν. 'Η νεανίς εκείνη ύπήρξεν άσεβής. Και αν εἴδιδον τό πρόσωπόν της εις τό άγαλμα της Άρτέμιδος, θα ήτο ύβρις πρὸς την θεάν. Άλλως τε δέν άγαπῶ πλέον την εικόνα ταύτην, την όποιαν συνέλαβη εν τη χαρᾷ. 'Η πνοή την όποιαν μοι ένερούσητε την άπώθησε πολύ μακράν μου.

— Άρκει να θελήσης και θα σοι επανέλθη ή εμπνευσις, Άπολλωνίδη.

— Φίλε μου, ή θέλησις ένος καλλιτέχνη είνε άνίσχυρος, ίνα πλάσση μίαν ιδεάν. Πόθεν αυτή τῶ έρχεται; 'Εκ των θεων αναμφιβόλως. Εις τό πνευμα του, όπως εν τῶ δικυγεί ύδατι άντανκαλῶνται αι άνωθι διερχόμεναι εικόνας. Εις τό κυανόν, όταν ό οὐράνιος θόλος είνε δικυγής, ένίστε εν νέφος ροδίζεται υπό της αύγῆς, ή πορφυρται υπό των πυρών του οὐρανοῦ. "Ο οὐρανός λοιπόν όστις έφώτιζε τό πνευμα μου από της χθές εκσκοτίσθη, τό δέ ύδωρ, τό όποιον άντικατόπριζε τό φῶς του, κατέστη θολόν, τεταραγμένον.

"Η Δάμαρις την στιγμὴν εκείνην διήρξετο όπισθεν του Εὐρυβάτου, όστις σταματήσας αὐτήν, έψιθύρισεν εις τό οὐς της:

— Ίδού τό άποτέλεσμα της συμπεριφορῆς σου. "Ο Άρίστιππος εξηκολούθησε:

— Άπολλωνίδη, δέν ύπάρχει εις τάς Άθήνας μίς μόνον καλλονή. Ζήτησε λοιπόν εις την Άγοράν ή εις τάς οδούς και δέν θα εκπλαγῆς καθόλου αν έντός όλίγων ήμερῶν εύρης άλλην τινά Άρτέμιδα.

— Θα προσπαθήσω, Άρίστιππε, άλλ' όλον μου τό θάρρος μ' έγκατέλειπε. Πρὸ όλίγου ότε ό Τρυφαίνης μοι ένεθύμησε τό κώνειον (*) εκκέφθη να μιμηθῶ τον Σωκράτην και να ζητήσω την εμπνευσιν παρά τάς όχθας όπου νυν ό Φειδίας και ό Πραξιτέλης συνομιλοῦντες υπό τό ζηλότυπον βλέμμα του Πλούτωνος.

Τότε ό Τρυφαίνης, έπιρροεσθεῖς υπό του ήδουτάτου Σαμίου, ήρχισε να κλαίη και ώρμησε να έναγκαλισθη τον Άπολλωνίδην.

— Παμφίλιτατε, διά κλαυθμηρῶς φωνῆς άνέκραξε, μή πράξης τούτο, σε ίκετεύω. "Ολοι μας εἶδω σε άγαπῶμεν. Άκουσε, μοῦ έρχεται μίς ιδέα. Πάρε την Δαμάριδα ως πρωτότυπον.

"Ο Εὐρυβάτης έσπευσε να τον διακόψη.

— Παῦσε ήλίθιε, ζῶν!

— Εὐρυβάτη, λείπει καθ' όλοκληρίαν ό Άττικιμός από τάς λέξεις σου ταύτας.

"Ενῶ δέ άντήλλασον οὔτοι τάς ύβρεις των, ή Δάμαρις, ήτις είχε καταφύγει εις τούς βραχιόνας της Φιλίνας κλαίουσα, έψιθύρισεν εις τό οὐς της μητρὸς της:

— Άχ! μητέρα μου, παρκακάλεσε τον Άπολλωνίδην να μῆ πιη τό δηλητήριο. Εις τό εζῆς θα κάμνω ότι μοῦ λέγει. Θα πάω στην τελετή του Διονύσου και άκόμη αν τό θέλη θα πάω εις τό έργαστήριόν του, διά να κάμη την Άρτέμιδα. "Ω! μητέρα μου, τό κατάλαβα καλά ότι εγὼ του ένεπνευσα την Άρτέμιδά του.

* *

"Ημέρας τινὰς βραδύτερον ή Δάμαρις εκάθητο εν τῶ έργαστηρίῳ του καλλιτέχνη, εν στάσει, ήτις θυμασιώς εδεικνυσε την φυσικήν αὐτῆς χάριν.

Αἴφνης ό γλύπτῆς εἶπει:

— Άρκει! . . . Εκείνο τό όποιον εφαντάσθη, μετ' όλίγον πραγματοποιεῖται. Δάμαρις, σήμερα δέν θα έργασθῶμεν περισσότερον.

"Η Δάμαρις με περιέργειεν τότε έστράφη να εἶδη τό πρόπλασμα, έφ' οὐ ήδη άπετυπούτο ή μεγαλοπρέπειαι και ή χάρις.

— Πόσον άρτιον είνε, εἶπεν άπλῶς.

— Πράγματι άρτιον, άνέκραζεν ό Εὐρυβάτης, μετ' ένθουσιώδους λυρισμοῦ. "Ο Άπολλωνίδης θα γίνη μετ' όλίγον ίσος πρὸς τούς μεγαλειότερους μας γλύπτας και ιδού ότι χάρις εις αὐτόν και ή Δάμαρις εισέρχεται εις την άθανασίαν. "Ηδη ή Άρτεμις αὐτή ζῆ. Νομίζω, ότι την άκούω να λέγη πρὸς τον Δία, τό εν τῶ ύμνῳ του Καλλιμάχου.

αἰός μου, πάτερ, όπως και εις τον Φοῖβον Άπόλλωνα, εν τόσον και βέλη . . . "Οχι πάτερ μου δέν πρέπει συ να όπλίσης την κόρην σου. Οι κύκλωες

(*) Φυτὸν εἰς τό δηλητήριο δι' οὐ ό Σωκράτης θανατώθη.

θέλουν σπεύσει μετ' όλίγον ίνα μοι φέρουν τά βέλη και μίαν φαρέτρην . . . »

— Άγαπητέ μου Εὐρυβάτη, τον διεκόψεν ό γλύπτῆς, αν αὐτό τό άγαλμα σου άρέση, άποθαύμαζε το εν ήσυχίᾳ. Άλλά πρὸς θεού μή μοῦ καταστρέψης τό τύμπανον. Άλλως τε με προσμένει ό Γάλλιος, διά να κανονίσωμεν σήμερα τάς τελευταίας λεπτομερείας της εορτῆς. Συ δέ Δάμαρις, αῦριον θα θριαμβεύσης.

"Ποθέτω, ότι δέν φοβείσαι πλέον. Άλλά διατί δέν ανταποκρίνεσαι; Εγὼ, ως βλέπης εἶμαι πλήρης χαρῆς. Εἶθε, να σε προστατεύη ή Άρτεμις.

Και ό ευτυχῆς καλλιτέχνης άπῆλθεν.

"Άλλ' ή Δάμαρις δέν ήσθάνετο καμμίαν άπολύτως ευτυχίαν. "Ως δέ διήρξετο πρὸ της Ποικίλης Στοας, διεκρινε τον άπόστολον Παῦλον μετά του Διονυσίου του Άρσιοπαγίτου. Τότε ως άισχυομένη έσπευε τον πέπλον της πρὸ του προσώπου και άπεμακρύνθη μεγάλως βήμασι, ως αν ήτον ένοχος.

(άκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Αἱ χεῖρες των φθισικῶν.

Εἶναι επικίνδυνον να πιάνωμεν τάς χεῖρας ατόμων προσβεβλημένων υπό της φθίσεως; Άλλος επιστήμων συνιστᾷ ν' άποφεύγωμεν πᾶσαν μετά των πασχόντων από την φοβερὰν ταύτην ασθένειαν επαφήν έστω και επικοινωνίαν. 'Εξ όκτώ κοινῶν έμβολιασθέντων με ύδωρ, εν τῶ όποίῳ οι φθισικοί ένιπτον τάς χεῖρας των, προσβεβλήθησαν από φθισιν οἶζι. "Οἷος ιατροκόσμησε πρωτον καλῶς τάς χεῖρας του και εἶτα ήγγισεν αὐτῶν προσβεβλημένον από φθισιν. 'Επειτα έθετο αὐτάς εν τῶ ύδατι και έμβολίασε δι' αὐτοῦ εἰς κοινίλους, εκ των όποίων οι δύο προσβεβλήθησαν από την νόσον ταύτην.

Κατόπιν τούτου θεωροῦμεν καλὴν ν' άποφεύγη τις τάς χειραφίαις μετά φθισικῶν, πρὸ πάντων οι αδυνάτου χαρακτήρος, λεπτομερῆς και φιλάσθεντοι.

Φ. Π.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Την παρκομένην του νέου έτους εκκέφθη καλῶς ή κυρία 'Ελένη να ζητήση από τον σύζυγόν της να της πάρη εν φόρεμα, πριν χάση οὗτος τά χρήματά του εις τό χαρτεπαίγιον. λέγουσα μετ' έπιμονῆς και κλαίουσα:

— Να, θα εἶδης, αν δέν μοῦ τό πάρης σήμερα, θ' άποθάνω και δέν θα τό άπορύγης αύριον.

Και εκείνος τῆ απήντα:

— Καλλίτερα τό δεύτερον, διότι μοῦ μένει ή έλπις να κερδίσω.

Νέος τις κομψοῦμένος χαριτολογῶν πρὸς αὐτίδας, έλεγεν εις αὐτάς:

— "Ω, ναί, εἶθε όλαι άγγελοι, πεσόντες εν σώματι εἰς οὐρανοῦ.

— Και σεῖς τί εἶθε; τον ήρώτησε μίς θελουσα ν' άστειυθῆ.

— "Α. ἡμεῖς, τὸ βλέπετε, εἴμεθα οἱ δαίμονες, οἱ ἄποιοι ἐξήλθομεν ἐκ τῆς γῆς διὰ τὴν συνεταιρισθῶμεν.

— Κι' ἀπετελέστημεν; ἐρωτᾷ ἄλλη.
— Ἄγγελο δαβολισμὸν!

Ἄδελφοι πρὸς τὸν ὀρειλῆτην :

— Μοῦ εἶπες χθὲς, νὰ ἔλθω σήμερον νὰ με πληρώσῃς. Ὁ ὀρειλῆτης τριβῶν τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ θέλων νὰ εὕρῃ πρόφασιν:

— Μὰ πόσον γλήγγυρα ξημέρωσε; τότε αὔριον διὰ τὴν εὐρῶ, ἀδελφέ, καλητέραν πρόφασιν.

Εἰς τὰ Ἐλευθέρια :

— Ἄπ' ἐκεῖ εἶνε τὸ σημάδι, κύριε ὑπουργέ, δὲν σημάδεύετε καλά.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη, νὰ εὕρω ἐγὼ τὸ κέντρον, ἅς τὸ εὕρῃ ἄλλος.

Μεταξὺ ἀστυφύλακος καὶ ἀγομένου:

— Ποῦ με πάς, κύρ ἄστυφύλακα;

— Στὸ φρέσκο, δὲν τὸ κατάλαβες ἀκόμη;

— Ἄ, τότε μάλιστα, γιατί ἐδῶ ἔσκασα ἀπὸ τῆς ζέστης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 'ΦΥΣΕΩΣ,

Α. Μ. Δάρισα ν. Ἐχει καλῶς, ὡς γράφετε. Ἄμα συναντηθῶμεν, ἀλλ' ἐν τούτοις ἐνεργεῖτε, διότι ἡμελήθη ὑπόθεσις. — Α. Φ. Τραπεζοῦ ν. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν Εὐχαριστοῦμεν — Ε. Δ. Δεσφάδ. Δελτάριον ἐλήφθη Γράφομεν. Τόμος ἐστάλη. Ἀναμένομεν νεωτέραν σας. — Ν. Θ. Ὁδῆσσό ν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Σᾶς ἀπηγγέλαμεν. — Γ. Φ. Κέρκυρα ν. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ ἐλήφθησαν Εὐχαριστοῦμεν. — Π. Σ. Ἀργοστόλιον Δελτάριον ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. Ἐχει καλῶς. — Γ. Ε. Σ. Ἰσηλα ν. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν Γράφομεν. — Γ. Μ. Κάλια ν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν. — Σ. Δ. Κανάμας Βραχεῖα σας καὶ ἐπιταγὴ ἐλήφθη Ἀναμένομεν νεωτέραν σας. — Θ. Μ. Βωλον. Συνδρομὴ ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν. — Α. Α. Σικαγόν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ ἀποροῦμεν δι' ἀπωλείαν ἀποδείξεων. Στέλλομεν ἄλλας καὶ γράφομεν. — Μ. Φ. Νέα ν. Ἰόρκη ν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ γράφομεν ταχυδρομικῶς — Γ. Α. Χαρμπίν. Ἐπιστολὴ καὶ εἰσὸς ἐλήφθησαν Εὐχαριστοῦμεν Ἀπηγγέλαμεν. — Ν. Κ. Ἐκασέριον ὁσλάου. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν Εὐχαριστοῦμεν.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

τεύχος 2ου

6. Προβλήματος.

22	5	46	12	21	20	49
47	23	10	32	19	41	3
6	42	24	11	33	15	44
37	16	43	25	7	34	13
14	35	17	39	26	8	36
48	9	31	18	40	27	2
1	45	4	38	29	30	28
22	14	40	43	8	2	46
13	23	12	31	20	39	37
34	29	24	35	32	5	16
49	17	41	25	9	33	1
47	45	18	15	26	21	3
6	11	30	19	38	27	44
4	36	10	7	42	48	28

22	48	3	46	5	8	43
34	23	14	20	21	37	16
10	38	24	15	31	17	40
9	18	39	25	11	32	41
49	33	19	35	26	12	1
47	13	29	20	36	27	6
7	2	46	4	45	42	28

7. Διπλῆς ἀκροστιχίδος.

Π ά π ρ α Ι
Ι σ τ ρ ο Σ
Ε φ ρ α ι Μ
Δ α ν ι κ Η
Ο λ μ ι ο Ν
Σ ι ν ω π Η

8. Λιποδυμῶνον.

Πτηνὸν λάλον ὁ ψιττακὸς

9. Γοῖφου.

Ἐν εἶδει σημαίας
(ἔν η δις ι με ας).

10. Σχηματισμοὶ λέξεων.

Δῆλος — Ἴος — Δήμος — Ἀνάφη.

Αὐταί. Εὐρ. Ζέπου ἐκ Πειραιῶς 3, Μιλτ. Σόλωνος ἐκ Πύρου 3, Ἄριστ. Κούμας ἐκ Σύρου 2, Νίνα Μίλτου ἐκ Λαρίσης 2, Στυλ Πετρακῆς ἐκ Κων/πόλεως 4, Ἄν. Κριάρης ἐξ Ἀθηνῶν 1, Ἀνθὴ Φίλωνος ἐκ Πατρῶν 5, Μαρίκας Θηβαίου ἐκ Λαρίσης 2, Ἄ. Ἐλευθεριᾶδης ἐκ Σμύρνης 1, Ἄγγ. Μέγα ἐκ Σύρου 4.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Καίρον Ι. Γ. Ελς)

14. Γοῖφος.

φωνὴ θεϊκῶν ἐξωθεῖ θεόηλος παρέδῃ

15. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

+ . . . +
+ . . . +
+ . . . +
+ . . . +
+ . . . +
+ . . . +

Νὰ τεθῶσιν ὀριζοντίως:
α') πόλις τῆς Πελοποννήτου β') μία τῶν Μουσῶν γ') ποταμὸς τῆς Τουρκίας δ') ἀρχαία ἐπαρχία τῆς Ἀσίας ε') ψευδώνυμον τοῦ Ὀδυσσεως ἐν Ἰθάκῃ ς') Νύμφη τις τροφοῦ τοῦ Πανός.

Οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται καθέτως ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ υἱὸς τοῦ Θεσεως, ἐν δὲ τῇ τέλει θυγάτηρ τοῦ Νίνου.

16. Αἶνιγμα.

Σημασίαν δὲν θ' ἀλλάξω, οὔτε θά μεταβληθῶ εἴτε μείνω ὅπως εἶμαι εἴτ' ἀναγραμματισθῶ Ἄν τυχόν θεῶς ἀρχαίως δὲν ἐπέλθῃ ἡ ἀρωγὴ τοῦ γράμματος τοῦ βίου θά μὴ λύσῃ ἐποχῇ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες ἔτι συνδρομαὶ τῆς «Φύσεως» ὅπως εὐαρεστοῦμενοι, ἀποστείλωσιν ἡμῖν ταῦτα συντόμως, καθόσον θέλομεν διακοψῆαι ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει τὴν περαιτέρω ἀποστολὴν τῶν τευχῶν. Ἐλπίζομεν, ὅτι οὗτοι ἀναλογιζόμενοι τὸ δίκαιον καὶ τὰς δαπάνας ἡμῶν θέλουσι σπεύσει, χωρὶς ν' ἀναμείνωσι καὶ ἰδιαιτέραν εἰδοποίησίν μας.

Ἡ Διεύθυνσις.